

SOK-KONCERNEN

BOKSLUT OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSE 1.1.–31.12.2023

SOK-KONCERNENS BOKSLUT OCH VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023

Styrelsens verksamhetsberättelse 3

Koncernbokslut, IFRS 10
Koncernens resultaträkning, IFRS 10
Koncernbalansräkning, IFRS 11
Koncernens kassaflödesanalys, IFRS 12
Beräkning av förändringar i koncernens eget kapital, IFRS 13
Noter till koncernbokslutet 14
Grundläggande uppgifter 14
Redovisningsprinciper för koncernbokslutet 14
Anläggningstillgångar som innehas för försäljning 22
1. Segmentinformation 23
2. Övriga rörelseintäkter 26
3. Kostnader för anställningsförmåner 26
4. Avskrivningar och nedskrivningar 27
5. Övriga rörelsekostnader 27
6. Revisorns arvoden 27
7. Finansiella intäkter och kostnader 28
8. I resultaträkningen upptagna poster för finansiella instrument 28
9. Inkomstskatt 29
10. Materiella tillgångar 30
11. Förvaltningsfastigheter 32
12. Immateriella tillgångar 33
13. Nedskrivningsprövning av goodwill 34
14. Andelar i intressebolag och joint ventures 34
15. Långfristiga finansiella tillgångar 37
16. Latenta skatter 37
17. Omsättningstillgångar 38
18. Kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar 39
19. Likvida medel 39
20. Eget kapital 40
21. Räntebärande skulder 41
22. Räntefria skulder 42
23. Reserveringar 42
24. Övriga hyreskontrakt 43
25. Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder 44
26. Hantering av finansiella risker 45
27. Transaktioner med närstående 50
28. Panter och ansvarsförbindelser 51
29. Dotter- och intressebolag 52
30. Händelser efter bokslutsdagen 52

Nyckeltal för SOK-koncernen 2019–2023 53

Moderbolagets bokslut, FAS 55
Resultaträkning, FAS 55
Balansräkning, FAS 56
Kassaflödesanalys, FAS 58
Noter till bokslutet 59

Styrelsens förslag till disposition av SOK:s utdelningsbara överskott 68

Revisionsberättelse 69

Förvaltningsrådet utlåtande 71

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Utvecklingen i omvärlden

Volatiliteten i omvärlden fortsätter och de ökade geopolitiska spänningarna överskuggade ekonomin under hela året, både i världen, i Europa och i Finland. Rysslands fortgående anfallskrig och konflikten i Mellanöstern ökar den globala osäkerheten om de ekonomiska utsikterna och den framtida ekonomiska utvecklingen.

I början av året fanns det fortfarande även tämligen gynnsamma tecken i Finlands ekonomi, då sysselsättningsgraden var hög och det efter pandemin fanns efterfrågan, särskilt på tjänster. Mot slutet av året började den allmänna bilden av ekonomin snabbt bli dystrare till följd av att byggandet avtog, och i början av 2024 var Finland i recession. Under innevarande år förväntas dock ekonomin generellt sett stimuleras, bland annat i och med att köpkraften ökar till följd av avtagande inflation, förväntad nedgång i räntorna och hushållens inkomstutveckling.

Enligt Statistikcentralen steg konsumentpriserna i Finland i genomsnitt 6,2 procent under 2023. Stegringen av konsumentpriserna har avtagit avsevärt jämfört med toppnivån i början av året. Inflationstakten har saktat in, särskilt till följd av att priserna på energi, olja och andra råvaror har sjunkit. Även uppgången i livsmedelspriserna har avtagit flera månader i rad. Finansministeriet (FM) uppskattar i sin prognos för december att inflationen i Finland fortsätter att avta och sjunker till två procent under 2024. Inflationen förväntas sjunka och vara mindre än två procent 2025 och 2026.

Enligt FM minskade Finlands bruttonationalprodukt (BNP) med 0,5 procent under 2023. Den höga räntenivån och prisuppgången minskade konsumenternas köpkraft och ökade företagens kostnader. Konsekvenserna återspeglades genom att både den privata konsumtionen och hela ekonomin visade en svag utveckling. Under innevarande år förväntas konjunkturen åter bli gynnsammare och Finlands BNP öka med 0,7 procent. Tillväxten kommer att tillta och blir 2,0 procent under 2025 och 1,6 procent under 2026.

Den minskade köpkraften hos konsumenterna påverkade även detaljhandeln i Finland, där försäljningsvolymen var något lägre än året innan.

Via sina dotterbolag bedriver SOK markethandel och resebransch- och bespisningsverksamhet i Estland och resebransch- och bespisningsverksamhet i Finland.

Turism- och restaurangbranschen försvåras på samma sätt som detaljhandeln av den svaga köpkraften hos konsumenterna och effekterna av Rysslands anfallskrig. Efterfrågan i branschen återspeglas negativt av det minskade antalet internationella turister, såsom ryssar, kineser och japaner, som är viktiga för turismen i Finland. Finland är i allt högre grad tvungen att konkurrera med de övriga nordiska länderna om turister från EU-länder och USA. Även den inhemska efterfrågan har minskat och försäljningen var lägre än året innan. Tillväxten försvåras fortfarande bland annat av utmaningarna med tillgången på personal, trots att läget har blivit något bättre jämfört med de svåraste tiderna. I Estland var förra året fortfarande krävande vad gäller ekonomin. Enligt Eesti Panks preliminära uppgifter minskade Estlands BNP med 3,5 procent under året. Samtidigt var inflationen relativt hög och uppgick till i snitt 10,0 procent under året. Den höga inflationen återspeglas som högre kostnader inom markethandeln och som minskad köpkraft hos konsumenterna.

Eesti Pank förutspår att Estlands ekonomi minskar med ytterligare 0,4 procent under 2024. Enligt Europeiska kommissionens prognos sjunker inflationen till 3,5 procent. I Estland fortsätter konsumenternas köpkraft att återhämta sig, vilket förväntas ha en positiv inverkan på försäljningsutvecklingen inom markethandeln.

S-gruppens utveckling 1.1.–31.12.2023

S-gruppen bildas av handelslagen och Centrallaget för Handelslagen i Finland (SOK) med dotterbolag. S-gruppens skattefria detaljhandelsförsäljning under 2023 uppgick till 14 208 miljoner euro, vilket var en ökning med 5,5 procent från föregående år.

S-gruppens momsfria detaljhandelsförsäljning per affärsområde	Mn €	+/- % föregående år
Prisma*	4 655	+7,7
S-market	4 518	+9,0
Sale	776	+4,1
Alepa	446	+4,3
Övrig markethandel	42	-4,6
Markethandel totalt*	**10 438**	**+7,6**
Trafikbutiksverksamhet och bränslehandel	2 171	-4,7
Varuhus- och fackhandel	270	+4,2
Resebransch- och bespisningsverksamhet*	814	+11,5
Bil- och biltillbehörshandel	479	+3,6
Övriga	37	+3,7
S-gruppen totalt*	**14 208**	**+5,5**

*Inkluderar detaljhandelsförsäljningen i Estland.

Vid slutet av december hade S-gruppen 2 007 verksamhetsställen mot 1 984 vid motsvarande tidpunkt året innan. Det fanns 19 regionhandelslag och sex lokala handelslag.

År 2023 anslöt sig 113 780 nya medlemmar till de handelslag som är med i S-gruppens bonussystem. Vid utgången av december var det totala antalet ägarkunder 2 557 010. Penningförmåner har betalats ut till ägarkunderna i enlighet med tabellen nedan:

Penningförmåner till ägarkunderna 1.1.–31.12.2023	Mn €
Bonus	449
Betalningssättsförmån	14
Ränta på andelskapitalet	3
Återbäring av överskott	64
Totalt	**529**

S-gruppens investeringar (inklusive investeringarna i S-gruppens joint ventures) uppgick till 667 miljoner euro jämfört med 557 miljoner euro året innan.

S-gruppens sammanlagda resultat före konsolidering och bokslutsdispositioner och skatt uppvisade en vinst på 474 miljoner euro jämfört med 314 miljoner euro året innan.

Handelslagens sammanlagda resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppvisade en vinst på 401 miljoner euro jämfört med 309 miljoner euro året innan. SOK-koncernens resultat före skatt (IFRS) uppvisade en vinst på 73 miljoner euro jämfört med 5 miljoner euro året innan.

Den ekonomiska utvecklingen

SOK:s verksamhet

SOK är SOK-koncernens moderföretag. SOK:s uppgift som centralhandel i S-gruppen är enligt stadgarna att främja och utveckla handelslagens och de övriga i S-gruppen ingående organisationernas verksamhet, att styra användningen av gruppens resurser och övervaka att de som helhet används effektivt samt att bevaka S-gruppens och dess olika delars intressen och övervaka verksamheten.

SOK svarar för den strategiska styrningen av S-gruppen. Dess uppgifter utgörs av kedjestyrnings-, ägarkunds- och marknadsföringstjänster samt andra grupp- och koncerntjänster som produceras för företag i S-gruppen samt av till dessa tjänster och S-gruppens övriga verksamhet ansluten utvecklingsverksamhet.

Inköps- och sortimentstjänsterna är också av central betydelse för S-gruppens affärsverksamhet.

Genom sina affärsdrivande dotterbolag kan SOK bredda S-gruppens utbud av tjänster till ägarkunderna. Dessutom idkar SOK via dotterbolag markethandel samt resebransch- och bespisningsverksamhet i Estland.

SOK-koncernens ekonomiska utveckling 1.1.–31.12.2023

SOK-koncernens omsättning under tiden 1.1.–31.12.2023 uppgick till 9 022,1 miljoner euro, en ökning med 7,0 procent jämfört med året innan. Försäljningen ökade med 588,2 miljoner euro.

SOK-koncernens rörelsevinst (IFRS) var 102,5 miljoner euro (24,8 mn €). Den utländska affärsverksamhetens andel av omsättningen var 2,7 procent (3,1 %) eller 240,6 miljoner euro.

Nyckeltalen nedan beskriver SOK-koncernens finansiella läge och resultat.

SOK-koncernen	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021
Omsättning, mn €	9 022,1	8 434,0	7 796,6
Rörelsevinst/-förlust, mn €	102,5	24,8	19,7
Rörelsevinst, %	1,1	0,3	0,3
Räntabilitet på eget kapital, %	10,0	-0,1	-3,1
Soliditet, %	24,1	21,3	21,2

SOK-koncernens operativa omsättning och rörelseresultat (FAS) per affärsområde (per segment)

SOK-koncernens operativa omsättning och rörelseresultat är uppdelade i affärsområden inom handelsverksamheten enligt den operativa uppföljningen. Dessutom följs bankverksamhetens rörelseresultat upp operativt. Skillnaden mellan det operativa rörelseresultatet och det officiella rörelseresultatet enligt IFRS utgörs av engångsposter och IFRS-poster.

	Omsättning Mn €	Förändring, Mn €	Operativt rörelseresultat Mn €	Förändring, Mn €
Markethandeln	+221,3	-10,8	-3,1	+9,2
Resebransch- och bespisningsverksamhet	+226,2	+13,7	-6,0	+9,7
Inköps- och serviceverksamhet	+8 614,5	+574,2	+21,2	+2,1
Fastighetsaffärsverksamhet	+85,3	+6,9	+19,7	+1,3
Bankverksamhetens resultat			+59,0	+41,1
Interna elimineringar och övriga	-125,1	+4,1	-3,4	-0,9
SOK-koncernen totalt	**+9 022,1**	**+588,2**	**+87,5**	**+62,6**

*S-Bankens intresseföretagsresultat är resultatet efter skatter.

Finansiering

Koncernens finansiella läge har hållits stabilt. Under början av året beredde koncernen sig på framtida investeringar och ökade sina långfristiga kommitterade kreditfaciliteter med 90,0 miljoner euro. Vid återfinansieringen beaktades spridnings- och löptidsmålen för koncernens finansieringspolicy.

I slutet av december var SOK-koncernens räntebärande skulder 1 104,2 miljoner euro (1 148,1 mn €). Av de räntebärande skulderna utgörs 1 025,2 miljoner euro (1 100,8 mn €) av leasingskulder enligt IFRS 16. Skuldsättningsgraden (gearing) var 126,7 procent (178,6 %). SOK-koncernens soliditetsgrad var 24,1 procent (21,3 %).

I slutet av slutet av december uppgick SOK-koncernens likvida medel till 224,6 miljoner euro (81,3 mn €). Dessutom hade koncernen outnyttjade långfristiga kommitterade kreditfaciliteter på 320,0 miljoner euro (230,0 mn €) och kontolimiter på 57,0 miljoner euro (57,0 mn €). Under räkenskapsperioden användes inga backup kreditfaciliteter och det skedde inte heller några underlåtelser att uppfylla villkoren för dem.

De förväntade kreditförlusterna på fordringar enligt IFRS 9, 2,8 miljoner euro (2,6 mn €), utgörs främst av garantier som har beviljats för intresseföretagen. Det anses inte vara sannolikt att kreditförlustreserven realiseras.

Investeringar och realisering

SOK-koncernens anskaffning av bestående aktiva, det vill säga investeringar i anläggningstillgångar, uppgick till 51,5 miljoner euro (80,5 mn €). De viktigaste investeringarna allokerades till informationssystem samt hotell- och terminalfastigheter.

Realiseringar av bestående aktiva uppgick under berättelseperioden till 2,4 miljoner euro (2,4 mn €).

Personal

SOK-koncernens genomsnittliga personalstyrka, omräknad till heltidsanställda, uppgick under rapportperioden 1.1.–31.12.2023 till 5 372 (5 864). Vid utgången av december hade SOK-koncernen 5 999 anställda (5 686).

Av personalen arbetade 35 procent, det vill säga 2 128 personer, för SOK och 65 procent, det vill säga 3 871 personer, för dotterbolagen. Av SOK-koncernens personal arbetade 17 procent, det vill säga 1 017 personer, utomlands vid utgången av rapportperioden.

SOK-koncernens personalstyrka ökade med 313 personer (+5,5 %) från årsskiftet.

Affärsområdenas utveckling

Markethandeln

SOK-koncernens markethandel bedrivs av AS Prisma Peremarket, som är verksam i Estland. Markethandeln består av 14 Prismaenheter i Estland. Tio av dem finns i Tallinn eller i dess närområde, två i Tartu, en i Narva och en i Rapla. Åtta Prismaenheter hör till hypermarket-kategorin och sex enheter till den mindre supermarket-kategorin.

Omsättningen för markethandeln i SOK-koncernen uppgick till 221 miljoner euro. Omsättningen ökade med 7,7 procent och rörelseresultatet förbättrades också jämfört med året innan, men var ändå fortsatt negativt. Resultatet för detaljhandelsverksamheten i Estland förbättrades till följd av att försäljningen ökade, försäljningsbidraget förbättrades, svinnhanteringen effektiviserades och energikostnaderna minskade. Investeringarna uppgick till 4,5 miljoner euro. Till de största investeringarna hörde konceptförnyelsen vid Prisma Kristiine och bytet av kassasystem. Prisma Kristiine var det sista föremålet för ändring i ett projekt som hade inletts 2019 för att bygga om hypermarketenheterna. Efter färdigställandet är alla Prismaenheter i Estland ombyggda enligt S-gruppens nyaste koncept.

I stort sett gick markethandeln bättre än väntat under året. Försäljningen förväntas fortsätta att öka även under 2024, trots att konsumenternas minskade köpkraft har en negativ inverkan på volymen inom markethandeln i början av året.

Resebransch- och bespisningsverksamhet

Resebransch- och bespisningsverksamhet i SOK-koncernen bedrivs av Sokotel Oy i Finland och AS Sokotel i Estland.

Affärsverksamhetens utvecklingsindex var positivare under första halvåret 2023 än året innan, vilket beror på att coronarestriktionerna gällde i både Finland och Estland i januari–mars 2022. Under sommarsäsongen började efterfrågan försämras. Det ringa antalet evenemang och den minskade efterfrågan inom den inhemska turismen visade sig i Finland genom att försäljningen var mindre än året innan. På samma sätt har den internationella handeln fortfarande inte återgått till den nivå som rådde före corona. På hösten var efterfrågan mindre än väntat och den försvagade köpkraften återspeglades i allt större utsträckning i både inkvarteringsverksamheten och restaurangverksamheten. Det är dock positivt att Sokotel Oy, när efterfrågan minskat, har presterat bättre än marknaden i hotellverksamheten.

Omsättningen och rörelseresultatet för SOK Hotelliliiketoiminta förbättrades jämfört med året innan, men resultatet var ändå negativt. Omsättningen för SOK Hotelliliiketoiminta uppgick till sammanlagt 226,3 miljoner euro. Omsättningen ökade med 10 procent jämfört med året innan. Rörelseresultatet var -6,0 miljoner euro, en ökning med 5,8 miljoner euro. Marknadsandelen uppskattas totalt sett vara oförändrad vad gäller hotellverksamheten i Finland och Estland. Investeringarna uppgick till sammanlagt 5,7 miljoner euro, av vilka investeringarna i Finland utgjorde 5,3 miljoner euro. De största investeringarna gjordes i öppnandet av Radisson RED Helsinki-enheten.

Inköps- och serviceverksamhet

I inköps- och serviceverksamheten ingår inköpstjänster för daglig- och bruksvaror som produceras av SOK:s inköpsfunktioner, logistiktjänster som produceras av Inex Partners Oy, inköps- och logistiktjänster för hotell-, restaurang- och cateringbranschen som produceras av Meira Nova Oy samt av de övriga tjänsterna som SOK-koncernen producerar främst för enheter inom S-gruppen. Den omsättning som uppkommer genom övriga tjänster producerade till enheter i S-gruppen består bland annat av kedjeavgifter och av intäkter från förvaltningstjänster.

Inköps- och serviceverksamhetens omsättning uppgick till 8 614,5 miljoner euro (8 040,4 mn €). Omsättningen ökade med 7,1 procent jämfört med året innan. Inköps- och serviceverksamhetens resultat uppgick till 21,1 miljoner euro, vilket var bättre än året innan.

Inköps- och serviceverksamhetens investeringar uppgick under 2023 till totalt 17,0 miljoner euro. Investeringarna allokerades främst till anskaffning av informationssystem.

Fastighetsaffärsverksamhet

Fastighetsaffärsverksamhetens omsättning består av intäkter av hyror och fastighetsservice vid fastigheter ägda av SOK-koncernen. SOK-koncernens fastighetsportfölj består främst av fastigheter som S-gruppen själv använder. Fastighetsaffärsverksamheten omsatte 85,3 miljoner euro (78,3 mn €). Fastighetsaffärsverksamhetens rörelseresultat uppvisade vinst. Fastighetsaffärsverksamhetens investeringar uppgick under 2023 till totalt 24,4 miljoner euro. De största investeringarna gjordes i hotellfastigheter och regionala distributions- eller logistikterminaler.

Intresse- och samföretagens utveckling

Bland SOK-koncernens affärsdrivande intresseföretag är S-Banken Abp, som bedriver bankverksamhet, den mest betydande.

S-Bankens balansräkning ökade till 10,1 miljarder euro jämfört med 9,0 miljarder euro året innan. Inlåningen ökade med 3,2 procent jämfört med året innan och var 8,2 miljarder euro vid utgången av december (7,9 md €). Utlåningen ökade med 3,6 procent och var 6,9 miljarder euro vid utgången av december (6,7 md €). S-Banken-koncernens kapitaltäckning var 18,8 procent (16,3 %). Vid slutet av december uppgick S-Banken-koncernens rörelseresultat till 147,4 miljoner euro (44,7 mn €).

Den IFRS-korrigerade andelen av räkenskapsperiodens resultat som motsvarar SOK-koncernens ägarandel (49,99 %) uppgick till 59,0 miljoner euro. S-Banken ägs av SOK och regionhandelslagen.

Under räkenskapsperioden 2023 omsatte bränsleanskaffningsbolaget North European Oil Trade-koncernen cirka 7 406 miljoner euro. Koncernens omsättning minskade med 15,5 procent från året innan, främst till följd av att de globala marknadspriserna på oljeprodukter sjönk kraftigt.

SOK har en ägarandel på 50,77 procent av North European Oil Trade Oy. På grund av det på aktionärsavtalet baserade delade bestämmande inflytandet behandlas bolaget med kapitalandelsmetoden som ett samföretag.

Utöver S-Banken och North European Oil Trade Oy har SOK-koncernen ett antal andra intresse- och samföretag, bland annat Kauppakeskus Mylly Oy i Reso och det samnordiska inköpskonsortiet Coop Trading A/S.

Intresse- och samföretagen bidrog till SOK-koncernens resultat med totalt 58,1 miljoner euro (30,7 mn €).

Förändringar i koncernens struktur

Följande förändringar i koncernens struktur har skett under räkenskapsperioden:

- SOK avyttrade Kiinteistö Oy Kuopion Kirjatalo i februari 2023.
- Inex Export Oy gick samman med SOK i oktober 2023.
- SOK Real Estate Int. Oy bytte namn till FSTP Real Estate Oy.

Förvaltning och framtidsutsikter

Förvaltning och förändringar i förvaltningen

Hannu Krook är SOK:s koncernchef och ordförande för SOK:s styrelse. Styrelsen består av koncernchefen samt av verkställande direktör Kim Biskop, verkställande direktör Veli-Matti Liimatainen, verkställande direktör Antti Määttä, verkställande direktör Nermin Hairedin, verkställande direktör Harri Miettinen, verkställande direktör Antti Heikkinen, digital direktör Katri Harra-Salonen och, som ny medlem, verkställande direktör Juha Riikola. Verkställande direktör Juha Kivelä avgick från SOK:s styrelse den 31 december 2023.

I april 2023 valdes advokat och vicehäradshövding Timo Santavuo till ordförande för SOK:s förvaltningsråd. Verkställande direktör Jarkko Rautaoja valdes till förste vice ordförande och verkställande direktör Tapio Finér valdes till andre vice ordförande.

Under räkenskapsperioden är SOK:s revisor CGR-revisionssamfundet KPMG Oy Ab, med Jukka Rajala, CGR, som huvudansvarig revisor.

Vid ledningen av SOK-koncernen har SOK:s koncernchef bistått av SOK:s koncernledningsgrupp. Koncernledningsgruppen består av koncernchefens ställföreträdare, fältdirektör Arttu Laine med ansvar för kedjestyrningen, inköpen och logistiken i S-gruppens affärsverksamhet, CFO Jorma Vehviläinen med ansvar för ekonomi och finansiering, direktör Hanne Lehtovuori med ansvar för personalfunktionerna, direktör Sebastian Nyström med ansvar för IT-utveckling och digital utveckling, direktör Jari Annala med ansvar för SOK:s affärsverksamhet, direktör Päivi Anttikoski med ansvar för marknadsföring, kommunikation och ansvar, direktör Maria Timgren med ansvar för strategin och direktör Seppo Kuitunen med ansvar för juridiska frågor.

Risker och osäkerhetsfaktorer inom den närmaste framtiden

I S-gruppen genomförs riskhanteringen i enlighet med riskhanteringsprinciperna som fastställts av SOK:s styrelse samt SOK-koncernens riskhanteringspolicy. Riskhanteringen är en kontinuerlig process i S-gruppen och genomförs i alla delar av ledningsprocessen. SOK-koncernens riskhanteringspolicy innehåller en beskrivning av syftet, målen, de viktigaste genomföran-

desätten och ansvarsområdena för riskhanteringen. Riskerna granskas helhetsmässigt med beaktande av de strategiska och operativa riskerna. Genom riskhanteringsrutiner strävar SOK och dess dotterbolag efter att förutse och hantera riskfaktorer som påverkar uppnåendet av målen samt att utnyttja möjligheter med riskerna vid affärsverksamheten.

SOK:s koncernledningsgrupp granskar varje år S-gruppens strategiska risker på kort (3 år) och lång (10 år) sikt. SOK:s styrelse behandlar och fastställer S-gruppens strategiska risker och åtgärder för att hantera dem.

Det råder fortfarande stor osäkerhet i S-gruppens omvärld. Rysslands invasion av Ukraina fortsätter och har många konsekvenser för hela världsekonomin och för globala verksamheter. I Finland har inflationen och det försämrade ekonomiska läget börjat avta, men de påverkar fortfarande finländarnas köpkraft under de närmaste åren. I och med att regleringen skärps är det viktigt att i rätt tid beakta, bedöma och hantera riskerna i fråga om överensstämmelse med kraven för att kostnadseffektiva lösningar på förändringar ska kunna tas fram. Den internationella turismen visar tecken på återhämtning, men har inte återgått till samma nivå som före pandemin. S-gruppen följer och bedömer aktivt osäkerhetsfaktorerna i omvärlden och deras konsekvenser samt förbereder sig på och reagerar på förändringarna utifrån bedömningarna.

S-gruppens samtliga affärsområden har fortfarande en del utmaningar med tillgång på personal och med personalens benägenhet att stanna kvar på arbetsplatsen. För att nå framgång i konkurrensen och ta fram kostnadseffektiva lösningar är det viktigt att kunna identifiera fördelarna med digitaliseringen och utnyttja möjligheterna inom alla affärsområden. Det pågår många initiativ och projekt inom S-gruppen för att hantera ovannämnda riskfaktorer.

I SOK-koncernen bedöms riskerna med och effekterna av systemprojekten redan i det skede då en investering planeras, bland annat genom att göra en riskbedömning och utarbeta en plan för att minska riskerna. Riskerna och riskhanteringen utvärderas under hela den tid då projekten pågår. Systeminvesteringarnas värden i balansräkningen värderas regelbundet och eventuella nedskrivningar görs i enlighet med gällande bestämmelser. Även status för den datatekniska säkerheten och riskerna för genomförandet av dataskydd utvärderas och nivån för hantering av dem övervakas kontinuerligt.

När konkurrensen hårdnar och kostnaderna stiger, är det fortfarande viktigt att säkerställa konkurrenskraften inom S-gruppens dagligvaruhandel. Potentiella störningar i leveranskedjorna och affärsverksamheten, beroendeförhållanden till leverantörer och hantering av kostnadseffektiviteten kräver en omfattande beredskap.

De viktigaste riskerna på lång sikt anknyter till hur de förändringsteman och trender som är centrala för S-gruppen utvecklas och hur snabbt samt till bedömningen av deras effekter. Sådana teman och trender är bland annat förändringar i konsumtionsvanorna och arbetslivet, utveckling av teknik och ekosystem samt effekterna av den demografiska utvecklingen, migrationen och turismen på S-gruppens verksamhet. För att garantera framtida konkurrenskraft behöver S-gruppen i rätt tid reagera på identifierade förändringar på ett framgångsrikt sätt och även fullt ut utnyttja de möjligheter som förändringarna medför.

SOK-koncernens finansiering och hantering av finansiella risker har koncentrerats till SOK:s finansenhet. Koncernen har en av SOK:s styrelse fastställd ekonomi- och finansieringspolicy som fastställer principerna för hantering av finansiella risker och de tillåtna maximibeloppen för finansiella risker. Dessutom har styrelsen fastställt numeriska mål för de olika finansiella sektorerna för att i alla lägen säkerställa en tillräcklig, balanserad och fördelaktig finansiering. Hanteringen av finansiella risker beskrivs närmare i noter till koncernbokslutet.

De hållbarhetsrisker som anknyter till SOK-koncernens verksamhet identifieras och analyseras för varje affärsområde. I samband med utarbetandet av hållbarhetsprogrammet har man identifierat de väsentliga hållbarhetsfrågorna, de risker och möjligheter som anknyter till dessa samt deras betydelse för affärsverksamheten. Riskerna analyseras med tanke på reglering, fysisk omvärld, förändringar i konsumenternas beteende och anseenderisker. De största riskerna med avseende på mänskliga rättigheter omfattar kränkningar av mänskliga rättigheter i de globala anskaffningskedjorna samt eventuella brister i etiska verksamhetssätt och transparens. De viktigaste miljöriskerna anknyter till klimatförändringar och minskad biologisk mångfald samt effekterna av dessa i den egna verksamheten och i anskaffningskedjan. S-gruppen har identifierat de klimatrisker som kan ha betydande ekonomiska konsekvenser för gruppens verksamhet, om riskerna realiseras. Ökad reglering kan förutsätta ändringar i affärsverksamheten eller orsaka extra kostnader. Extrema väderfenomen och en ökning av sådana kan påverka tillgången till produkter och orsaka störningar i logistiken och nätverket av verksamhetsställen. S-gruppen hanterar hållbarhetsriskerna genom mål och åtgärder som är förenliga med hållbarhetsprogrammet.

Hållbarhet

SOK-koncernen tillämpar ett hållbarhetsprogram på S-gruppen-nivå, ”Tillsammans skapar vi en bättre plats att bo på”. Programmet beskriver S-gruppens strategiska målbild för hållbarhet och fastställer ramar för S-gruppens hållbarhetsarbete fram till 2030. SOK:s enhet för ansvarstagande ansvarar för utvecklingen, styrningen och rapporteringen om ansvarstagandet. S-gruppens mål är att vara en föregångare inom hållbarhet inom alla sina affärsområden. På gruppnivå leds hållbarheten tillsammans med affärsledningen.

Under de närmaste åren kommer även en ökad hållbarhetsreglering på EU-nivå att påverka prioriteringarna för utvecklingen av ansvarsarbetet. Inom klimatarbetet har S-gruppen förbundit sig till vetenskapligt grundade

ambitiösa utsläppsminskningsmål för sin egen verksamhet. I den internationella CDP-bedömningen ligger S-gruppens klimatarbete på nivån för gott ledarskap med betyget B.

S-gruppen förbinder sig inte enbart till de nuvarande kortfristiga målen utan även till att vidta långfristiga klimatåtgärder. Dessutom sätter S-gruppen upp nya ambitiösa utsläppsmål för hela sin värdekedja. Åtagandet till det långfristiga målet Net Zero innebär att minska klimatutsläppen från handelsgruppen, både i den egna verksamheten och i värdekedjan, till så nära noll som möjligt fram till 2050.

S-gruppen fortsatte att investera i förnybar elproduktion. Under det gångna året framskred ett investeringsprojekt för en vindkraftspark i Luvia i Euraåminne. Parken blir färdig 2024. Under de senaste tio åren har S-gruppen investerat 500 miljoner euro i vindkraft, och den nya vindkraftsparken är en fortsättning på handelslagens långsiktiga investeringar för att öka den egna förnybara elproduktionen. År 2023 stod S-gruppens produktion av vindkraft för cirka 60 procent av handelsgruppens behov av el. Dessutom producerade över 100 000 solpaneler cirka två procent av elbehovet på lokal nivå. När den nya vindkraftsparken står klar motsvarar mängden el som produceras med egen förnybar energi affärsgruppens elbehov.

S-gruppen har som mål att bygga ett riksomfattande laddnätverk för elbilar under 2021–2024. I slutet av 2023 var antalet stationer närmare 300 med sammanlagt mer än 1 800 laddningsplatser. ABC-lataus, som lanserades i slutet av 2021, utökades till Finlands största nätverk för effektladdning på mindre än två år och den två miljonte laddningen skedde i december 2023.

För att främja den biologiska mångfalden utreder S-gruppen fotavtrycket av affärsgruppens verksamhet på naturen, det vill säga verksamhetens negativa effekter på den biologiska mångfalden. Undersökningen utförs av JYU.Wisdom, en gemenskap för resursvishet vid Jyväskylä universitet. Lägesrapporten för forskningsprojektet, som pågår till utgången av 2025, visar att merparten av S-gruppens fotavtryck på naturen härrör från livsmedel. Bränsle orsakar det näst största fotavtrycket på naturen. Dessa är också affärsgruppens största affärsområden.

S-gruppen har utvecklat sitt vattenhållbarhetsarbete, kartlagt sina vattenrisker och gjort hållbar vattenanvändning till ett viktigt tema i sitt hållbarhetsarbete. S-gruppen är medlem i Alliance for Water Stewardship (AWS), ett nätverk för samarbete inom temat vattenhållbarhet mellan aktörer i affärslivet, frivilligorganisationer och offentliga aktörer. S-gruppen deltar i Impact Accelerator, ett projekt för hållbar vattenanvändning som AWS samordnar i Huelva och Doñana i södra Spanien. Projektet är det första i sitt slag i Europa och syftar till att öka samarbetet mellan de livsmedelsproducenter som är verksamma i regionen och aktörerna i livsmedelskedjan samt kännedomen om verksamheter som påverkar de gemensamma vattenresurserna och att hitta lösningar på vattenutmaningarna. I slutet av 2023 bidrog S-gruppen dessutom med 40 000 euro till arbetet i John Nurminens stiftelse med att minska näringsbelastningen i havet, både i kustområdena och på fastlandet.

S-gruppen är med i Pro Vege, en nybildad förening för vegetabilisk mat. Föreningens syfte är att främja utvecklingen och utökningen av vegetabilisk mat i Finland. Föreningen lyfter fram sambandet mellan livsmedelssystem och klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald, matkultur och hälsofrågor.

S-gruppen har förbundit sig till FN:s Global Compact. Vi främjar initiativets tio principer som rör mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorruption.

S-gruppens och Finlands Röda Kors gemensamma insamling för att hjälpa dem som lider av krisen i Ukraina inleddes på våren 2022. Tillsammans med kunderna hade redan mer än 1,5 miljoner euro samlats in till FRK:s katastroffond före utgången av 2023. S-gruppen har donerat produkter till ukrainare som har kommit till Finland. Dessutom har en del av de ukrainare som kommit till Finland kunnat sysselsättas inom S-gruppen.

I Europas mest omfattande årliga undersökning om hållbarhet, Sustainable Brand Index, bedöms konsumenternas åsikter om varumärkens hållbarhet. Enligt konsumenternas uppfattning 2023 var S-gruppen det hållbaraste varumärket inom dagligvaruhandeln samt ABC, Prisma, Sokos Hotels och S-Banken nummer ett inom hållbarhet inom sina egna branscher. I T-Medias undersökning om förtroende och anseende 2023 var S-gruppen det fjärde företaget med bäst anseende bland den breda allmänheten i Finland. Anseendet har också utvecklats positivt bland beslutsfattare och medier. I Universums arbetsgivarundersökning 2023 utsåg handelsexperter S-gruppen till den mest attraktiva arbetsgivaren i Finland.

Resultaten och målen för hållbarhetsarbetet inom S-gruppen beskrivs närmare i års- och ansvarsrapporten, som publiceras på www.s-ryhma.fi i mars 2024.

Utsikter för påbörjade året

Utsikterna för 2024 är svåra, framför allt för början av året, och det finn mycket osäkerheter. Den allmänt svagare ekonomin, de ökade kostnaderna och de framtida osäkerheterna gör att konsumenterna och företagen blir allt försiktigare. Recessionen förväntas dock inte vara långvarig. Inflationen avtar snabbt och räntorna förväntas börja sjunka, vilket ökar hushållens köpkraft. Finlands BNP förväntas öka redan under innevarande år.

Under 2024 uppskattas SOK-koncernens rörelseresultat att minska jämfört med året innan. Minskningen påverkas av satsningar samt investeringar som ligger på en klart högre nivå än under 2023. Hur stor rörelsevinsten kommer att bli påverkas av vilken riktning det allmänna ekonomiska läget tar, utvecklingen av inflationen och konsumenternas köpkraft, återhämtningen inom resebransch- och bespisningsverksamheten, framför allt inom internationell turism, och bankverksamhetens resultatutveckling.

När det gäller SOK-koncernens resebransch- och bespisningsverksamhet är förväntningarna på efterfrågan i början av året bättre än året innan. Förväntningen är att hotellens omsättning kommer att utvecklas positivt tack vare högre medelpris och beläggningsgrad. I restaurangverksamheten kommer efterfrågan att visa en viss försämring jämfört med året innan. Efterfrågan och försäljningsökningen inom turist- och restaurangbranschen försvåras fortfarande av den svaga köpkraften hos konsumenterna. Jämfört med de övriga nordiska länderna ligger Finland, och särskilt Helsingfors, efter med återhämtningen inom internationell turism, och efterfrågan beror mestadels på inhemska turister. Det råder fortfarande brist på professionell personal, men när det gäller tillgången på arbetskraft har läget förbättrats något. Dessutom kan en eventuell fortsatt ökning av kostnaderna utgöra ett hinder för tillväxten.

I inköps- och serviceverksamheten förväntas inga större operationella eller strukturella förändring jämfört med i fjol. Volymen av serviceverksamheten är beroende av försäljningens utveckling i S-gruppen.

Styrelsens förslag till disposition av SOK:s utdelningsbara överskott

SOK:s utdelningsbara överskott uppgår till 605 474 901,52 euro (räkenskapsperiodens överskott utgör 25 810 321,11 euro). Styrelsen förslår att 15 221 682,28 euro betalas i ränta på andelskapitalet och att 20 000,00 euro överförs till förvaltningsrådets bruksfond och 10 568 638,84 euro lämnas kvar på överskottskontot för föregående räkenskapsperioder.

Efter räkenskapsperiodens utgång har det inte skett några väsentliga förändringar i SOK:s ekonomiska läge.

Helsingfors 13 februari 2024

CENTRALLAGET FÖR HANDELSLAGEN
I FINLAND
Styrelsen

KONCERNBOKSLUT, IFRS

Koncernens resultaträkning, IFRS

Mn €	Not	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Omsättning	1	9 022,1	8 434,0
Övriga rörelseintäkter	2	2,5	8,6
Material och tjänster		-8 124,0	-7 593,2
Kostnader för anställningsförmåner	3	-339,4	-318,9
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-166,8	-177,4
Övriga rörelsekostnader	5	-353,2	-348,5
Andel av resultatet i intressebolag och joint ventures (+/-)	14	61,3	20,2
Rörelsevinst/-förlust		**102,5**	**24,8**
Finansiella intäkter och kostnader (+/-)	7	-26,2	-30,3
Andel av resultatet i intressebolag och joint ventures (+/-)	14	-3,2	10,4
Resultat före skatter		**73,1**	**4,9**
Inkomstskatt (+/-)	9	-3,9	-5,5
Räkenskapsperiodens resultat		**69,2**	**-0,6**
Uppdelat på:			
Moderbolagets ägare		69,2	-0,6
Innehav utan bestämmande inflytande		0,0	0,0
		69,2	**-0,6**

Totalresultat

Mn €	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Räkenskapsperiodens resultat	69,2	-0,6
Poster i övrigt totalresultat:		
Poster som kan omklassificeras till resultatet		
Omräkningsdifferenser	-4,0	1,0
Omräkningsdifferenser, överföring till resultaträkningen		5,4
Kassaflödessäkringar	0,8	-2,2
Andel av övrigt totalresultat i intressebolag och joint ventures	6,1	-10,6
Poster i övrigt totalresultat efter skatter	2,9	-6,4
Räkenskapsperiodens totalresultat	**72,1**	**-6,9**
Räkenskapsperiodens totalresultat uppdelat på:		
Moderbolagets ägare	72,1	-6,9
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0	0,0
	72,1	**-6,9**

Koncernbalansräkning, IFRS

Mn €	Not	31.12.2023	31.12.2022
TILLGÅNGAR			
Långfristiga tillgångar			
Materiella tillgångar	10	1 205,8	1 279,1
Placeringsfastigheter	11	23,9	26,0
Immateriella tillgångar	12	96,9	99,9
Investeringar i intressebolag och joint ventures	14	368,4	304,9
Långfristiga finansiella tillgångar	15	42,7	43,0
Latenta skattefordringar	16	26,2	25,1
Långfristiga tillgångar totalt		**1 764,0**	**1 778,0**
Kortfristiga tillgångar			
Omsättningstillgångar	17	231,0	252,1
Kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar	18	668,1	689,0
Likvida medel	19	221,0	78,2
Kortfristiga tillgångar totalt		**1 120,1**	**1 019,4**
Tillgångar i anläggningstillgångar som innehas för försäljning		**14,2**	**21,6**
Tillgångar totalt		**2 898,3**	**2 818,9**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Andelskapital	20	172,0	172,0
Bundna fonder	20	11,4	4,5
Fonden för inbetalt fritt eget kapital		66,0	45,0
Ackumulerade vinstmedel		444,9	375,1
Eget kapital som tillhör ägarna i moderbolaget totalt		**694,3**	**596,6**
Innehav utan bestämmande inflytande		**0,0**	**0,9**
Eget kapital totalt		**694,3**	**597,5**
Långfristiga skulder			
Långfristiga räntebärande skulder	21	906,8	984,3
Långfristiga räntefria skulder	22	11,9	13,4
Reserveringar	23	0,0	4,7
Latenta skatteskulder	16	4,8	5,4
Långfristigt främmande kapital totalt		**923,5**	**1 007,8**
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga räntebärande skulder	21	197,3	163,8
Kortfristiga räntefria skulder	22	194,5	219,3
Skulder till leverantörer	22	873,6	823,4
Reserveringar	23	5,4	1,3
Räkenskapsperiodens skatteskuld		5,1	0,7
Kortfristigt främmande kapital totalt		**1 276,0**	**1 208,5**
Skulder i anläggningstillgångar som innehas för försäljning		**4,5**	**5,1**
Eget kapital och skulder totalt		**2 898,3**	**2 818,9**

Koncernens kassaflödesanalys, IFRS

Mn €	Not/Referens	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelsevinst/ -förlust		102,5	24,8
Ej kassaflödespåverkande poster	(A)	107,7	176,6
Förändringar i rörelsekapital	(B)	70,6	-11,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten före finansiella poster och skatter		**280,8**	**190,0**
Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga fordringar	18	0,3	0,4
Övriga finansiella kostnader	7	-0,1	-0,5
Övriga finansiella intäkter	7	0,3	0,2
Betalda direkta skatter	9	-1,4	-1,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**280,0**	**188,8**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Avyttrade aktier i dotterbolag med avdrag för tillstånd likvida medel		0,6	0,5
Investeringar i aktier och andelar	14, 15		-1,4
Investeringar i materiella tillgångar	10	-38,6	-54,8
Investeringar i immateriella tillgångar	12	-13,0	-24,3
Avyttringar av övriga anläggningstillgångar	10, 12	1,7	1,9
Erhållna utdelningar av investeringar	7	6,8	6,3
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-42,4**	**-71,9**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring av kortfristiga lån, ökning (+) / minskning (-)	21	31,7	25,8
Betalning av leasing skulder		-141,5	-155,0
Betalda räntor	7	-9,3	-3,8
Erhållna räntor	7	3,8	4,0
Övrig minskning av eget kapital	20	21,0	8,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-94,3**	**-120,4**
Förändring av likvida medel		**143,3**	**-3,5**
Likvida medel vid årets början	19	**81,3**	**84,8**
Förändring av likvida medel		**143,3**	**-3,5**
Likvida medel vid periodens slut	19	**224,6**	**81,3**
Ej kassaflödespåverkande poster	(A)		
Vinst (-) och förlust (+) på försäljning av bestående aktiva		-1,3	23,0
Avskrivningar och nedskrivningar		166,8	177,4
Övriga intäkter och utgifter som inte medför betalning		-57,9	-23,8
		107,7	**176,6**
Förändringar i rörelsekapital	(B)		
Förändring i rörelsefordringar		20,8	-36,2
Förändring i omsättningstillgångar		21,1	-41,9
Förändring i kortfristiga räntefria skulder		28,7	66,8
		70,6	**-11,4**

Beräkning av förändringar i koncernens eget kapital, IFRS

	Eget kapital som tillhör ägarna i moderbolaget								
Mn €	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga bundna fonder	Fonden för inbetalt fritt eget kapital	Omräkningsdifferenser	Ackumulerade vinstmedel	**Totalt**	Andel av ägare utan bestämmande inflytande	**Eget kapital totalt**
Eget kapital									
1.1.2022	172,0	-1,2	18,5	36,4	-20,2	389,5	**595,0**	0,8	**595,8**
Totalresultat		-12,8			6,4	-0,6	**-6,9**		**-6,9**
Övriga ändringar			0,0	8,5		0,0	**8,5**	0,1	**8,6**
31.12.2022	**172,0**	**-14,0**	**18,5**	**45,0**	**-13,8**	**388,9**	**596,6**	**0,9**	**597,5**
1.1.2023	172,0	-14,0	18,5	45,0	-13,8	388,9	**596,6**	0,9	**597,5**
Totalresultat		6,9			-4,0	69,2	**72,1**		**72,1**
Övriga ändringar*			0,0	21,0		4,7	**25,7**	-0,9	**24,8**
31.12.2023	**172,0**	**-7,1**	**18,5**	**66,0**	**-17,8**	**462,7**	**694,3**	**0,0**	**694,3**

*Inkluderar en justering på 4,9 miljoner euro av North European Oil Trade Oy gruppens intressebolagsresultat efter att det slutliga resultatet för 2022 var bekräftat.

NOTER TILL KONCERNBOKSLUTET

Grundläggande uppgifter

SOK-koncernen kallas enligt SOK:s stadgar SOK-koncernen. SOK-koncernen utgörs av Centrallaget för Handelslagen i Finland (SOK) och dess dotterbolag. SOK:s hemort är Helsingfors och dess registrerade adress är Flemingsgatan 34, 00510 Helsingfors.

SOK:s syfte är att skapa konkurrensfördelar för S-gruppens affärsverksamhet. SOK förverkligar verksamhetens syfte genom att utveckla och styra S-gruppens strategier, värdekedja och kedjeverksamhet i samverkan med handelslagen. SOK producerar de gemensamma tjänster som S-gruppen behöver och som förbättrar konkurrensförmågan samt bedriver i Finland och Estland en affärsverksamhet som skapar synergi och ekonomiskt mervärde för S-gruppens utbud.

En kopia av koncernbokslutet finns tillgänglig på webbplatsen www.s-ryhma.fi/sv.

Redovisningsprinciper för koncernbokslutet

Grund för upprättande av bokslut

Koncernbokslutet har upprättats enligt internationella redovisningsstandarder (International Financial Reporting Standards, IFRS) sådana de antagits av Europeiska unionen. Vid upprättandet har de IAS- och IFRS-standarder samt de SIC- och IFRIC-tolkningar som var giltiga 31.12.2023 tillämpats. Med internationella redovisningsstandarder avses i den finska bokföringslagen och i bestämmelser som ges med stöd av den sådana standarder som antagits för tillämpning i EU i enlighet med EU:s förordning 1606/2002, med tillhörande tolkningar.

Bokslutsuppgifterna anges i miljoner euro och grundar sig på de ursprungliga anskaffningsutgifterna, om inget annat anges. SOK:s räkenskapsperiod är ett kalenderår. Siffrorna inom parentes hänvisar till motsvarande period 2022, om inget annat nämns.

Alla siffror är avrundade, och summan av de enskilda siffrorna kan därför avvika från det visade summabeloppet. Nyckeltalen är beräknade med exakta värden.

Omvärlden

Volatiliteten i omvärlden fortsätter och de ökade geopolitiska spänningarna överskuggade ekonomin under hela året 2023, både i världen, i Europa och i Finland. Rysslands fortgående anfallskrig och konflikten i Mellanöstern ökar den globala osäkerheten om de ekonomiska utsikterna och den framtida ekonomiska utvecklingen.

Den höga räntenivån och ökade konsumentpriserna har försvagat konsumenternas köpkraft och ökat företagens kostnader. Enligt statistikcentralen steg inflationen i Finland i genomsnitt med 6,2 procent år 2023. Mot slutet av året avtog inflationen och enligt finansministeriets prognos kommer inflationen att fortsätta avta till två procent under innevarande år.

Ur ett hållbarhetsperspektiv omfattar de största riskerna med avseende på mänskliga rättigheter kränkningar av mänskliga rättigheter i de globala anskaffningskedjorna och eventuella brister i etiska verksamhetssätt och transparens. De viktigaste miljöriskerna anknyter till klimatförändringar och minskad biologisk mångfald samt effekterna av dessa i den egna verksamheten och i anskaffningskedjan.

Inom klimatarbetet har S-gruppen förbundit sig till vetenskapligt grundade ambitiösa utsläppsminskningsmål för sin egen verksamhet. I den internationella CDP-bedömningen ligger S-gruppens klimatarbete på nivån för gott ledarskap med betyget B.

Nya och reviderade standarder och tolkningar som tillämpats under räkenskapsperioden 2023

De ändrade IAS-/IFRS-standarderna och tolkningarna som tillämpades under räkenskapsperioden 2023 har inte haft någon större inverkan på koncernbokslutet. SOK har inte tillämpat någon ny eller ändrad standard eller tolkning förrän en sådan har trätt i kraft.

Den 1 januari 2023 började koncernen tillämpa en ändring av redovisningen av uppskjuten skatt i IAS 12 Inkomstskatter. Till följd av ändringen anges uppskjuten skattefordran för leasingskuld och uppskjuten skatteskuld för nyttjanderättstillgång separat i noterna till koncernens bokslut.

Dessutom har koncernen tillämpat en ändring av IAS 12 Inkomstskatter, som började gälla den 23 maj 2023: International Tax Reform–Pillar Two Model Rules. Genom ändringen infördes omedelbart ett obligatoriskt undantag, enligt vilket uppskjuten skatt inte får beräknas på tilläggsskatten. Genom ändringen infördes också nya krav på noter om effekterna av pelare 2-vägledningen.

Det obligatoriska undantaget tillämpas retroaktivt. Den retroaktiva tillämpningen av regelverket påverkar inte koncernens bokslut, eftersom reglerna angående

tilläggsskatt inte hade införts och inte heller antagits i praktiken före den 31 december 2022 i ett enda av koncernens verksamhetsländer och uppskjuten skatter därför inte hade tagits upp.

Användning av värderingar

Upprättandet av bokslut enligt IFRS-standarderna kräver värderingar och överväganden vid tillämpningen av redovisningsprinciperna. Värderingarna bygger på bästa möjliga bedömning vid bokslutstidpunkten, men det är möjligt att utfallen avviker från de värderingar som har använts. Eventuella ändringar i värderingar och antaganden upptas under den räkenskapsperiod då korrigeringen av dessa utfördes.

Viktiga antaganden om framtiden och osäkerhetsfaktorer i anknytning till värderingar, då dessa antaganden och osäkerhetsfaktorer medför risker för väsentliga förändringar i bokföringsvärdena på tillgångar och skulder under den kommande räkenskapsperioden, förekommer vid fastställandet av verkligt värde för finansieringsinstrument som klassificeras som nivå tre, samt vid nedskrivningsprövning och uppskjutna skattefordringar och reserveringar.

Vid betydande företagsstruktureringar har koncernen anlitat externa rådgivare vid fastställandet av det verkliga värdet på materiella och immateriella tillgångar och vid värderingen av dessa har jämförelser gjorts med marknadspriserna på liknande tillgångar.

Estimat används vid testning av nedskrivningsbehov, där den mängd intäkter som kan inflyta från den testade affärsverksamhetshelheten baserar sig på beräkningar av bruksvärden eller verkliga värden med avdrag för försäljningsrelaterade utgifter.

Antaganden och viktiga osäkerhetsfaktorer vid fastställande av verkligt värde för finansiella instrument beskrivs i not 26. Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder. Presentation av leasingavtal beskrivs särskilt i not 10. Materiella tillgångar och 22. Räntebärande skulder. Ytterligare information om latenta skatter och reserver finns i noterna 16. Latenta skatter och 24. Reserveringar.

Konsolideringsprinciper

I koncernbokslutet ingår förutom moderandelslaget även alla de dotterbolag i vilka moderandelslaget har bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande uppkommer när koncernen har rätt att fastställa principerna för ett företags ekonomi och verksamhet i syfte att få nytta av dess verksamhet. Förutom i Finland hade koncernen dotterbolag i Estland och Ryssland under räkenskapsperioden. Koncernen avstod från markethandeln och resebransch- och bespisningsverksamheten i Ryssland under räkenskapsperioden 2022. I bokslutet har fastighetsbolagen i Ryssland tagits upp som anläggningstillgångar som innehas för försäljning.

Förvärvade dotterbolag inkluderas i bokslutet enligt förvärvsmetoden, dvs. identifierbara tillgångar och övertagna skulder i ett förvärvat bolag har vid tidpunkten för förvärvet värderats till verkligt värde. I goodwill upptas det belopp varmed det överlåtna vederlaget, innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade objektet och tidigare aktieinnehav sammanräknat överstiger det verkliga värdet på de förvärvade nettotillgångarna. Med undantag för kostnaderna för främmande kapital kostnadsförs förvärvsrelaterade utgifter.

Samföretag i vilka koncernen har gemensamt bestämmande inflytande och intressebolag i vilka koncernens ägarandel är 20–50 procent av röstetalet och i vilka koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, har konsoliderats enligt kapitalandelsmetoden. Den andel som motsvarar koncernens ägarandel i samföretag och intressebolag och som har redovisats som ändringar i poster i övrigt totalresultat har upptagits i koncernens poster i övrigt totalresultat. Om koncernens andel av ett intresse- eller samföretags förluster är högre än placeringens bokföringsvärde, upptas placeringen till nollvärde i balansräkningen och överstigande förluster beaktas inte, såvida koncernen inte har åligganden i anknytning till intresse- eller samföretagen. Resultatandelen i ett intresse- eller samföretag som förvärvats i placeringssyfte upptas under rörelsevinsten. Resultatet i intresse- och samföretag som främjar koncernens ordinarie affärsverksamhet upptas däremot före rörelsevinsten.

Bolag som förvärvats eller etablerats under räkenskapsåret ingår i koncernbokslutet från och med tidpunkten för förvärv eller etablering. Avyttrade dotterbolag samt intresse- och samföretag har redovisats i koncernbokslutet till och med den tidpunkt då det bestämmande inflytandet, det gemensamma bestämmande inflytandet eller det betydande inflytandet upphörde. Förändringar i ägarandelen i dotterbolag behandlas som transaktioner som hänför sig till eget kapital, om sådana förändringar inte leder till förlust av bestämmande inflytande.

Koncernens interna affärstransaktioner, fordringar, skulder, orealiserade täckningsbidrag och dess interna vinstfördelning har eliminerats i koncernbokslutet. Räkenskapsperiodens vinst eller förlust och räkenskapsperiodens övriga totalresultat har delats upp på moderföretagets ägare och innehavare utan bestämmande inflytande. Innehav utan bestämmande inflytande värderas ursprungligen till deras relativa andel av de anskaffade nettotillgångarna som kan specificeras vid anskaffningstidpunkten. Innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en egen post i koncernens eget kapital.

Ömsesidiga fastighetsaktiebolag konsolideras (de tillgångar och skulder som aktieägaren ansvarar för) som gemensam operation rad för rad enligt ägarandel.

Omsättning och principer för intäktsföring

SOK-koncernens omsättning består av fakturering som anknyter till handelslagens varuinköp, de gemensamma servicefunktioner som SOK producerar centralt och dotterbolagens egen detaljhandelsförsäljning. Försälj-

ningen till handelslagen är försäljning med fakturering. Detaljhandelsförsäljningen är i huvudsak kontantförsäljning eller kreditkortsförsäljning. Vanliga avtal med kunder om försäljning av produkter är ett enda prestationsåtagande.

Försäljningsintäkter redovisas till ett belopp som företaget förväntar sig ha rätt till när varorna eller tjänsterna överförs till kunden. Försäljningsintäkter redovisas när en kund får kontroll över varor eller tjänster. En kund får kontroll över varor eller tjänster när kunden kan styra användningen av och erhålla fördelar från produkten. SOK-koncernens omsättning kommer främst från försäljning av varor, där prestationsåtagandena på ett tydligt sätt kan identifieras utifrån avtal med kunder och order. Försäljning av varor intäktsförs vid en enda tidpunkt när en kund får kontroll över varor enligt leveransvillkoren. Försäljning av tjänster intäktsförs i regel allteftersom tjänster tillhandahålls.

Transaktionspriset innehåller ofta rörliga ersättningar, som volym- och kontantrabatter samt marknadsföringssubventioner. Rörliga ersättningar har värderats enligt den mest sannolika värdes metoden, om de ännu inte har realiserats vid utgången av rapportperioden. Försäljningsintäkter, korrigerade med indirekta skatter och kursdifferenser vid försäljning i valuta tas upp som omsättning.

Bidrag

Bidrag mottagna från staten eller någon annan instans intäktsförs i resultaträkningen då de utgifter som avser objektet för bidraget bokförs som kostnad. Bidrag som anknyter till anskaffning av materiella och immateriella tillgångar dras av från de berörda tillgångarnas bokföringsvärden. Dessa bidrag intäktsförs under tillgångens ekonomiska livslängd.

Övriga rörelseintäkter

Som övriga rörelseintäkter upptas andra intäkter än intäkter som uppkommer i anknytning till den egentliga försäljningen av prestationer, såsom vinst av försäljning av anläggningstillgångar, intäkter från avyttring av affärsverksamheter, skadeståndsintäkter samt erhållna bidrag och stöd som inte har getts för att finansiera en viss investering eller delta i en viss utgift.

Anställningsförmåner

Pensionsarrangemangen klassificeras som förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. Vid avgiftsbestämda planer betalas fasta premier till fristående bolag utan juridiska eller faktiska skyldigheter att betala tilläggspremier, om premiemottagaren inte förmår att uppfylla sitt åtagande att betala pensionsförmånerna. Alla planer som inte uppfyller dessa villkor är förmånsbestämda planer.

Premierna till avgiftsbestämda planer bokförs som kostnader i resultaträkningen för den räkenskapsperiod som premierna avser. Utgifterna för förmånsbestämda pensionsplaner upptas som kostnad över personernas anställningstid enligt kalkyler utförda av auktoriserade försäkringsmatematiker. Som skuld eller fordran till följd av förmånsbestämda planer upptas i balansräkningen nuvärdet av förpliktelsen till följd av den förmånsbestämda planen med avdrag för det gängse värdet på pensionsplanens tillgångar på bokslutsdagen. Poster som grundar sig på omvärdering av denna förmånsbestämda nettoskuld upptas i det övriga totalresultatet under samma räkenskapsperiod som de uppstår. SOK-koncernen hade inga förmånsbestämda pensionsplaner under räkenskapsperioden 2023.

Kostnader som bygger på en retroaktiv arbetsprestation bokförs med resultatpåverkan över tiden fram till den tidigare av följande tidpunkter: tidpunkten då planen ändras eller inskränks eller då de till detta anknutna utgifterna för nya planer eller förmåner anknutna till anställningens upphörande bokförs. Personalen får till anställningsförhållandets längd anknutna arbets- och åldersbemärkelsedagsförmåner. För arbets- och åldersbemärkelsedagsförmånen upptas en arbets- och åldersbemärkelsedagsförmånsskuld.

Rörelsevinst

SOK anser att rörelsevinsten är en signifikant mellansumma. Rörelsevinsten definieras inte i IFRS-standarderna och därför har SOK definierat den enligt följande. Rörelsevinsten uppstår när man till omsättningen lägger till övriga rörelseintäkter, drar av räkenskapsperiodens inköp av material, förnödenheter och varor, externa tjänster, kostnader för anställningsförmåner, avskrivningar, eventuella nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar och övriga rörelsekostnader samt lägger till eller drar av resultatet för de intresse- och samföretag som främjar koncernens ordinarie affärsverksamhet. Alla andra poster i resultaträkningen än de ovan nämnda redovisas under rörelsevinsten.

Valutakursdifferenser och förändringar i derivatens verkliga värden ingår i rörelsevinsten om de härrör från poster som anknyter till affärsverksamheten; annars upptas de i finansiella intäkter och kostnader.

Inkomstskatt

I inkomstskatten i resultaträkningen ingår de skatter som beräknats enligt räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst, korrigeringar av tidigare räkenskapsperioders skatter och förändringar i de latenta skatterna. Skatteeffekten av poster som bokförs direkt i eget kapital eller i övrigt totalresultat bokförs dock i berörda poster. Periodens inkomstskatt beräknas enligt den skattesats som gäller i respektive land vid bokslutstidpunkten.

Uppskjuten skatteskuld och skattefordran beräknas för de temporära differenserna mellan bokföringen och beskattningen. För goodwill har inga uppskjutna skatteskulder beräknats till den del som goodwill inte är avdragsgill i beskattningen. De mest betydande temporära differenserna uppkommer genom differenser mellan bokföringsvärdena och de skattemässiga värdena för materiella anläggningstillgångar och placeringsfastigheter (leasingavtal, avskrivningsdifferens, koncernens

interna täckningsbidrag och realisationsvinster) och till följd av värderingar till verkligt värde samt outnyttjade skattemässiga förluster. För outdelade vinstmedel i utländska dotterbolag upptas ingen uppskjuten skatteskuld, om utdelning inte är sannolik inom en förutsägbar framtid. Latenta skatter beräknas enligt de skattesatser som gäller på bokslutsdagen samt, då skattesatserna ändras, enligt de skattesatser som i praktiken godkänts senast vid utgången av rapportperiodens sista dag.

I koncernbalansräkningen ingår, med undantag för de ovan nämnda outdelade vinstmedlen i utländska dotterbolag, den uppskjutna skatteskulden i sin helhet och den uppskjutna skattefordringen i sådan omfattning som sannolikt kan utnyttjas mot den beskattningsbara inkomst som ackumuleras i framtiden. Förutsättningarna för upptagning bedöms den sista dagen varje rapportperiod.

Den så kallade pelare 2-vägledningen gällande internationell minimiskatt godkändes i Finland i december 2023. Utifrån en preliminär analys som gjorts av SOK-koncernen bedöms pelare 2 inte ha någon väsentlig inverkan på koncernens skattekostnader.

Goodwill och övriga immateriella tillgångar

Goodwill som uppkommer vid sammanslagning av affärsverksamheter består av differensen mellan det till verkligt värde värderade överlåtna vederlaget och de anskaffade nettotillgångar som kan specificeras och som värderats till verkligt värde vid anskaffningstidpunkten. Inga avskrivningar bokförs för goodwill utan goodwill prövas årligen med tanke på en eventuell nedskrivning. Goodwill hänförs till de enheter som genererar kassaflöde. För intresse- och samföretag inkluderas goodwill i placeringens anskaffningsutgift.

Övriga immateriella tillgångar är bland annat programlicenser och upphovsrätter. Övriga immateriella tillgångar värderas till den ursprungliga anskaffningsutgiften och avskrivs linjärt under den uppskattade ekonomiska livslängden. Utom goodwill har SOK-koncernen inga immateriella tillgångar med obegränsad ekonomisk livslängd.

Avskrivningstider för övriga immateriella tillgångar:	**År**
Programlicenser	3–5
Övriga immateriella tillgångar	3–10

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till den ursprungliga anskaffningsutgiften med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar avskrivs linjärt enligt den uppskattade ekonomiska livslängden. Inga avskrivningar görs för markområden.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar:	**År**
Byggnader	15–35
Lätta konstruktioner och anordningar i byggnader	5–15
Kontors- och lagerinventarier	5–10
Maskiner för lager-, service- och förädlingsverksamhet	5–10
Restaurang- och hotellinventarier	3–10
Butiksinventarier	3–7
Motorfordon och servrar	3–5
Ombyggnad av lokaler	3–10

Avskrivningarna på en materiell anläggningstillgång avslutas när den materiella anläggningstillgången klassificeras som tillgänglig för försäljning. De vinster eller förluster som uppkommer då en materiell anläggningstillgång avyttras eller tas ur bruk bokförs i övriga rörelseintäkter eller övriga rörelsekostnader.

Nedskrivningar

Bokföringsvärdena på de tillgångsposter som ingår i materiella och immateriella tillgångar värderas årligen för att tecken på en eventuell värdeminskning ska kunna upptäckas. Om sådana tecken upptäcks, fastställs det penningbelopp som kan ackumuleras för den aktuella tillgångsposten. Det penningbelopp som kan ackumuleras beräknas dessutom årligen för följande tillgångsposter, oavsett om tecken på en värdeminskning har upptäckts: goodwill, immateriella tillgångar under tillverkning och immateriella tillgångar med obegränsad ekonomisk verkningstid. En nedskrivning bokförs om balansvärdet av tillgångsposten eller den enhet som genererar kassaflöde överskrider det penningbelopp som kan ackumuleras från den. Nedskrivningen upptas i resultaträkningen.

En nedskrivning för en enhet som genererar kassaflöde upptas så att den i första hand minskar goodwill för den enhet som producerar kassaflöde och därefter proportionellt minskar enhetens övriga tillgångsposter.

Det penningbelopp som kan ackumuleras fastställs så att det antingen är det verkliga värdet med avdrag för de utgifter försäljningen medför eller bruksvärdet, om det är högre. Då bruksvärdet fastställs, diskonteras de uppskattade framtida kassaflödena till nuvärdet på basis av de diskonteringsräntor som beskriver den genomsnittliga kapitalkostnaden före skatter för den enhet som genererar kassaflöde.

En tidigare bokförd nedskrivning återförs om det sker en förändring av de värderingar som används vid fastställandet av det penningbelopp som kan ackumuleras. Nedskrivningen återförs högst till det belopp som skulle ha fastställts för tillgångsposten som bokföringsvärde med avdrag för avskrivningar, om inga nedskrivningar hade bokförts för tillgångsposten under tidigare år. Nedskrivningar av goodwill återförs inte. Nedskrivningsprövningen av goodwill beskrivs närmare i not 13. Nedskrivningsprövning av goodwill.

Leasingavtal

Koncernen som leasetagare:

Ett leasingavtal är ett avtal eller en del av ett avtal som överlåter rätten att använda en specificerad tillgångspost under en fastställd period mot ett visst angivet vederlag, vilket ger kontroll över användningen av tillgångsposten under en viss tid.

Leasingavtal redovisas enligt IFRS 16 Leasingavtal som nyttjanderättstillgångar och motsvarande leasingskuld i balansräkningen. Det verkliga värdet eller ett lägre nuvärde på kommande leasingbetalningar upptas vid leasingperiodens ingång i balansräkningen som materiell anläggningstillgång eller i placeringsfastigheter (placeringsfastigheter beskrivs närmare nedan), och de förpliktelser avtalet medför som räntepliktiga skulder. Leasinghyrorna som betalas delas upp i räntekostnader och amortering av skuld. Räntekostnaden upptas i resultaträkningen under leasingperioden så att en lika stor ränteprocent bildas för den resterande skulden. På tillgångar som anskaffats med leasingavtal bokförs avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivningarna utförs enligt avskrivningstiderna för koncernens anläggningstillgångar eller enligt leasingperioden, om denna är kortare.

Koncernen separerar inte serviceavtalskomponenter från de egentliga leasingavtalskomponenterna, utan en leasingavtalskomponent och en tillhörande serviceavtalskomponent behandlas som en leasingavtalskomponent.

Leasingavtal med en leasingperiod på tolv månader eller mindre eller av lågt värde redovisas inte i balansräkningen.

Vid beräkningen av nuvärdet på leasingbetalningar används som diskonteringsränta i första hand leasingavtalets implicita ränta eller räntan på leasetagarens tilläggskredit, som beskriver den ränta som leasetagaren skulle betala om denne lånade de tillgångar som behövs för att skaffa tillgångsposten vid tidpunkten då leasingavtalet ingås för samma tid och med likvärdiga säkerheter.

Nyttjanderättstillgångarnas värden i balansräkningen värderas regelbundet och eventuella nedskrivningar görs i enlighet med gällande bestämmelser.

Möjligheter till förlängningar beaktas inte, såvida det inte finns ett bindande beslut om sådana möjligheter. Den grundläggande principen är att en möjlighet till förlängning av ett leasingavtal inte anses vara sannolik förrän styrelsen har godkänt affärsområdets förslag till förlängning av avtalet. Därför kommer möjligheter till förlängningar att beaktas när bindande beslut om sådana möjligheter har fattats av styrelsen eller något annat beslutsorgan.

Koncernen som leasegivare:

SOK-koncernen klassificerar i egenskap av leasegivare avtal i finansiella leasingavtal och operationella leasingavtal beroende på om de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av den tillgångspost som är föremål för avtalet har övergått till väsentliga delar. För ett finansiellt leasingavtal redovisar leasegivaren en fordran som motsvarar dess nettoinvestering i leasingavtalet och är lika stor som de framtida leasingbetalningar leasegivaren erhåller och nuvärdena på det ej garanterade restvärdet sammanlagt. Om avtalet klassificeras som ett operationellt leasingavtal, upptar leasegivaren objektet i sin balansräkning. De leasingavtal där SOK-koncernen är leasegivare har klassificerats som operationella leasingavtal.

Placeringsfastigheter

Placeringsfastigheter är fastigheter som används för affärsverksamhet av utomstående parter och som koncernen innehar främst för att uppbära hyresintäkter och/eller för att tillgodogöra sig tillgångens värdeökning. Placeringsfastigheterna värderas till anskaffningspris med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar enligt samma principer som gäller för de fastigheter som ingår i materiella anläggningstillgångar.

Vid fastställandet av det verkliga värdet för placeringsfastigheter används såväl en extern fastighetsvärderares bedömning som baseras på marknadsvärdet som en själv utarbetad bedömning som baseras på fastighetens avkastningsvärde. Hyresintäkterna från placeringsfastigheterna redovisas i omsättningen.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas till anskaffningsutgiften eller till ett lägre nettorealisationsvärde. Anskaffningsutgiften fastställs enligt FIFO-metoden eller med metoden vägt medelpris och den innehåller alla direkta utgifter som orsakas av anskaffningen. Nettorealisationsvärdet är det uppskattade försäljningspriset vid en normal affärsverksamhet med avdrag för uppskattade kostnader för färdigställandet av produkten och uppskattade nödvändiga utgifter för genomförandet av försäljningen.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar ingår i följande poster i balansräkningen: långfristiga finansiella tillgångar, kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar, kortfristiga räntebärande fordringar, kortfristiga placeringar och likvida medel.

I långfristiga finansiella tillgångar ingår aktier, kapitallånefordringar, övriga långfristiga lånefordringar och långfristiga kundfordringar. I de kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar som räknas till finansiella tillgångar ingår kundfordringar, derivatfordringar och resultatregleringar av finansiella poster. Räntebärande kortfristiga fordringar utgörs av penningmarknadsplaceringar och övriga kortfristiga fordringar. Likvida medel består av kontanta medel och mycket likvida fordringar på kreditinstitut.

Finansiella skulder ingår i följande poster i balansräkningen: långfristiga räntebärande skulder, långfristiga räntefria skulder, kortfristiga räntebärande skulder, kortfristiga räntefria skulder och leverantörsskulder.

I långfristiga räntebärande skulder ingår endast skulder för leasingavtal. I de långfristiga räntefria skulder som räknas till finansiella skulder ingår långfristiga leverantörsskulder. Kortfristiga räntebärande skulder består av kortfristiga skulder för leasingavtal samt övriga kortfristiga skulder. I kortfristiga räntefria skulder, som hanteras som finansiella skulder, ingår derivatskulder och till finansiella poster anknutna resultatregleringar.

Inom SOK-koncernen tillämpas ett förfarande där finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen enligt avstämningsdagen. Finansiella tillgångar och skulder, som inte senare värderas till verkligt värde med resultatpåverkan, värderas till det ursprungliga verkliga värdet ökat med direkta anskaffningskostnader.

Finansiella tillgångar identifieras som senare värderade till upplupet anskaffningsvärde, till verkligt värde via övrigt totalresultat eller till verkligt värde via resultatet. Finansiella skulder identifieras som senare värderade till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden eller som värderade till verkligt värde via resultatet.

I finansiella tillgångar eller finansiella skulder som värderats till verkligt värde via resultatet klassificeras derivatavtal på vilka säkringsredovisningen inte tillämpas samt aktier och andelar. Finansiella tillgångar eller skulder som ska värderas till verkligt värde via resultatet värderas till sitt verkliga värde på bokslutsdagen. Förändringen i det verkliga värdet tas upp i resultaträkningen, varvid som intäkt eller kostnad för räkenskapsperioden upptas differensen mellan bokslutsdagens värde på de finansiella instrument som värderats till verkligt värde och deras bokföringsvärde enligt det föregående bokslutet. Om ett finansiellt instrument som ska värderas till sitt verkliga värde har anskaffats under räkenskapsperioden, upptas som intäkt eller kostnad för räkenskapsperioden differensen mellan det finansiella instrumentets värde på bokslutsdagen och anskaffningsutgiften. Verkliga värden för investeringar som är föremål för allmän handel fastställs utifrån investeringarnas marknadsvärden. Icke börsnoterade investeringar värderas till anskaffningsutgiften, om verkliga värden inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt.

Förändringarna i verkliga värden för derivatkontrakt är, med undantag av säkringsredovisningen, bokförda med resultatpåverkan. Realiserade och orealiserade vinster och förluster från de derivatkontrakt som har ingåtts i syfte att säkra inköp och leverantörsskulder upptas under inköp. Realiserade och orealiserade vinster för övriga derivat som ska värderas till verkligt värde i resultaträkningen har redovisats i de finansiella intäkterna, och förlusterna har redovisats i de finansiella kostnaderna.

I finansiella tillgångar som värderats till verkligt värde via övrigt totalresultat klassificeras finansiella tillgångar som innehas för att samla in avtalsenliga kassaflöden och försäljningsintäkter. Dessutom är ovannämnda avtalsenliga kassaflöden endast betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Förändringar i verkligt värde redovisas via övrigt totalresultat till fonden för verkligt värde under eget kapital. Då ett finansiellt instrument säljs, resultatförs den i eget kapital ackumulerade förändringen i verkligt värde som ändring av klassificeringen tillsammans med upplupna räntor och realisationsvinsten eller -förlusten. Bokslutet innefattade inga sådana finansiella tillgångar som värderas enligt verkligt värde via övrigt totalresultat.

I finansiella tillgångar som värderats till upplupet anskaffningsvärde klassificeras finansiella tillgångar som innehas för att samla in avtalsenliga kassaflöden och vars kassaflöden endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Transaktionskostnader för finansiella tillgångar som värderats till upplupet anskaffningsvärde innefattas i det upplupna anskaffningsvärdet som beräknas enligt effektivräntemetoden, och periodiseras via resultatet för fordrans löptid. Efter det första redovisningstillfället värderas avtal till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

Alla finansiella skulder utom skuldderivat identifieras som värderade till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. Poster som värderas till upplupet anskaffningsvärde tas upp till nominella värden i balansräkningen när det verkliga värdet vid ingående av avtal motsvarar det nominella värdet. Om man som en skulds kapital har erhållit ett belopp som är mindre eller större än skuldens nominella värde, upptas skulden till det belopp som har erhållits. Differensen mellan en skulds nominella värde och anskaffningsutgiften för den, som har upptagits som räkenskapsperiodens kostnad eller intäkt, periodiseras och upptas som en ökning eller minskning av anskaffningsutgiften för skulden. Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsutgiften eller en till skulden anknuten provisionskostnad eller sådan utgift som är en del av ränteutgiften för skulden, periodiseras med effektivräntemetoden som en kostnad över skuldens löptid.

Ett finansiellt instruments verkliga värde bestäms enligt de priser som noterats på aktiva marknader eller med värderingsmetoder som allmänt accepteras på marknaden. Ränteswapavtalens verkliga värden har beräknats genom att diskontera de kommande kassaflödena till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor. Valutaterminernas verkliga värden har beräknats genom att värdera dem till terminskursen som gällde på bokslutsdagen. De finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till sitt verkliga värde har värderats enligt medelkurserna.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

För garantiavtal samt finansiella tillgångar som värderats till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas en förlustreserv för de förväntade kreditförlusterna. För finansiella tillgångar och garantiavtal som värderats till upplupet anskaffningsvärde redovisas reserven via resultatet. För finansiella tillgångar som värderats till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas förlustreserven i övrigt totalre-

sultat utan att det redovisade värdet på den post som ingår i finansiella tillgångar subtraherats.

Förlustreserven för ett finansiellt instrument värderas till ett belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster om kreditrisken för det finansiella instrumentet inte har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället. I beräkningen av förlustreserven för finansiella tillgångar på under 12 månader har man använt koefficienter som beskriver kreditförlustrisken för den återstående löptiden. Förlustreserven för ett finansiellt instrument värderas till ett belopp som motsvarar de förväntade kreditförlusterna för återstående löptid om kreditrisken för det finansiella instrumentet har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället. Förlustreserven för ett finansiellt instrument värderas framöver till ett belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster om det på framtida balansdag avgörs att kreditrisken för det finansiella instrumentet inte längre har ökat jämfört med det första redovisningstillfället.

Poster i utländsk valuta

Koncernbokslutet framläggs i euro som är den funktionella valutan och rapporteringsvalutan för koncernens moderandelslag.

Affärstransaktioner i utländsk valuta har bokförts i euro till transaktionsdagens kurs. Monetära poster i utländsk valuta som var öppna vid räkenskapsperiodens utgång har omräknats till euro enligt den kurs ECB noterade på bokslutsdagen, och kursdifferenserna har bokförts med resultatpåverkan. Ickemonetära poster har värderats enligt transaktionsdagens kurs.

Eftersom ECB tills vidare har avbrutit noteringen av växelkursen för euron mot ryska rubeln, har använts den EUR/RUB WM-kurs som Refinitiv noterar.

De kursdifferenser som uppkommit vid värderingen av kundfordringar bokförs i omsättningen och de kursdifferenser som uppkommit vid värderingen av leverantörsskulder upptas som kostnader ovanför rörelsevinsten. Kursvinster och -förluster som ingår i balansräkningens övriga finansiella poster bokförs under finansiella intäkter och övriga skulder under finansiella kostnader.

Siffrorna som uttrycker resultatet för utländska koncernbolag och deras ekonomiska ställning har ursprungligen hanterats i den valuta som gäller i respektive bolags omvärld. De utländska dotterbolagens resultaträkningar har omräknats till euro enligt räkenskapsperiodens medelkurs och balansräkningarna enligt bokslutsdagens växelkurs. Kursdifferenser som orsakas av att posterna i resultaträkningen och i det övriga totalresultatet omräknas enligt medelkursen och att balansposterna omräknas enligt bokslutsdagens kurs liksom även den omräkningsdifferens som uppkommer vid elimineringar av anskaffningsutgifter hos dotterbolag och i dotterbolagens eget kapital och som orsakas av kursdifferenserna har bokförts som en egen post i det övriga totalresultatet. Då ett utländskt dotter-, intresse-, eller samföretag avyttras bokförs den ackumulerade omräkningsdifferensen resultatpåverkande som en del av realisationsvinsten eller -förlusten.

Säkringsredovisning

Koncernen tillämpar säkringsredovisning enligt IFRS på en del av valutaderivaten som säkrar koncernens inköp av varor. För deras del är det endast valutakursrisken som är föremål för säkringen. Säkringsredovisningsmodellen som används är säkring av kassaflödet.

Koncernen har derivatkontrakt som inte omfattas av säkringsredovisningen och som enligt koncernens finansieringspolicy är effektiva ekonomiska säkringsinstrument, men på vilka koncernen inte tillämpar säkringsredovisning enligt IFRS 9.

Räntor på andelar och dividender

De räntor på andelskapitalet och de dividender som koncernen betalar respektive delar ut bokförs som en minskning av det egna kapitalet för den räkenskapsperiod under vilken ägarna har godkänt utbetalningen av räntan på andelskapitalet eller utdelningen av dividend.

Andelskapital

Andelskapitalet utgörs av totalbeloppet av insatserna som handelslagen har erlagt till Centrallaget för Handelslagen i Finland. Hur många insatser ett handelslag har fastställs på basis av handelslagets medlemsantal och de årliga inköpen.

Reserveringar

En reservering bokförs då koncernen till följd av en tidigare transaktion har en juridisk och faktisk förpliktelse, då en betalningsförpliktelse sannolikt uppfylls och då förpliktelsens belopp kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. En ersättning från tredje part som anknyter till förpliktelsen upptas i balansräkningen som fordran, då den i praktiken är säker. Reserveringarnas belopp granskas varje bokslutsdag och beloppen ändras så att de motsvarar bästa värdering vid tidpunkten för granskningen.

Reserveringar kan till exempel anknyta till lokaliteter som inte utnyttjas till fullo, garantireserveringar och omorganisation av funktioner.

Tillgångsposter tillgängliga för försäljning och avvecklade verksamheter

Som tillgångspost tillgänglig för försäljning klassificeras en sådan post eller en sådan grupp av poster som enligt avyttringsplanen ska avyttras, och som ackumulerar penningbelopp främst som försäljningsobjekt och inte genom kontinuerlig användning. En post eller grupp av poster som klassificeras som tillgänglig för försäljning värderas till bokföringsvärdet eller till ett lägre verkligt värde med avdrag för de kostnader avyttringen medför, och avskrivningar av dessa tillgångsposter görs inte längre. Tillgångar tillgängliga för försäljning och skulder som hänför sig till dessa upptas i balansräkningen separat från de löpande verksamheternas tillgångar och skulder från den tidpunkt då de klassificerades som tillgängliga för försäljning. Uppgifterna för jämförelseåret omklassificeras inte.

En avvecklad verksamhet är en verksamhet av betydelse som redovisas separat och som redan har avyttrats (eller en verksamhet som permanent har lagts ned) eller en verksamhet som klassificerats som tillgänglig för försäljning. I resultaträkningen upptas resultatet för avvecklade verksamheter på en egen rad efter resultatet för de löpande verksamheterna. Även uppgifterna i jämförelseårets resultaträkning korrigeras på motsvarande sätt.

Ändringar i standarder och tolkningar utgivna av IASB som träder i kraft senare

Utifrån en preliminär bedömning har standarder och tolkningar som utgetts av IASB och som träder i kraft senare samt ändringar i sådana standarder och tolkningar ingen betydelse för koncernen.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning

SOK har år 2022 fattat beslut att avsluta verksamheten i Ryssland. I samband med detta beslut har FSTP Real Estate Oy och dess dotterbolag OOO Otel plus, OOO Itis 2 och OOO Karelia som är anknytna till verksamheten i Ryssland klassificerats som anläggningar som innehas för försäljning. Utredningar relaterade till försäljningen av fastighetsbolagen är pågående. Fastigheterna som ägs av fastighetsbolagen samt deras fordran är värderade till bokföringsvärde, vilket enligt bästa uppfattning motsvarar markandsvärde i nuläget. Bolagen i fråga ingår i segmentet fastighetsaffärs verksamhet.

Försäljningens påverkan på koncernens finansiella ställning

Mn €	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Materiella tillgångar*	10,5	18,5
Latenta skattefordringar	0,0	
Kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar	0,1	0,0
Likvida medel	3,6	3,1
Latenta skatteskulder	-0,1	-0,2
Kortfristiga räntebärande skulder		-0,3
Kortfristiga räntefria skulder	-4,3	-4,7
Tillgångar och skulder totalt	**9,7**	**16,4**
Det överlåtna företagets likvida medel	3,6	3,1
Inverkan på kassaflödet	**3,6**	**3,1**

*Innehåller nedskrivningar av anläggningstillgångar om 3,3 miljoner euro.

1. Segmentinformation

För den högsta ledningens rapportering är SOK-koncernens affärsverksamhet uppdelad i fem affärssegment. Segmentuppdelningen bygger på uppdelningen enligt branscher.

SOK-koncernens rapporterade segment är

Markethandel

SOK-koncernen idkar markethandel i Estonia via sitt dotterbolag. AS Prisma Peremarket har åtta Prismas i Tallinn, en i Narva och två i Tartu. OOO Prisma hade sexton Prismas i S:t Petersburg. Verskamheten i Ryssland såldes i Juni 2022.

Resebransch- och bespisningsverksamhet

Inom SOK-koncernen bedrivs resebransch- och bespisningsverksamhet av Sokotel Oy i Finland och AS Sokotel i Estland. SOK-koncernens hotell är verksamma under varumärkena Sokos Hotels och Radisson Blu Hotels. I Finland har Sokotel Oy tio stycken Sokos- och sju Radisson Blu hoteller. I Finland har Sokotel Oy tio stycken Sokos- och sju Radisson Blu hoteller. I Tallinn finns Original Sokos Hotel Viru inklusive sina restauranger. Under 2022 hade OOO Sokotel tre Sokos Hotel kedjehotell I S:t Petersburg. Verskamheten i Ryssland såldes i Juni 2022.

Fastighetsaffärs verksamhet

Fastighetsaffärsverksamhetens omsättning består av intäkter av hyror för och fastighetsservice vid fastigheter ägda av SOK-koncernen. SOK Fastighetsfunktioner säljer fastighetstjänster till hela S-gruppen.

Inköps- och serviceverksamhet

Inex Partners Oy erbjuder logistiktjänster för daglig-, bruks- och specialvaror till detaljhandelskedjor. Meira Nova Oy erbjuder anskaffnings- och logistiktjänster till enheter inom hotell-, restaurang- och cateringbranschen.

Målet för SOK-koncernens servicefunktioner är att utveckla verksamhetsmodeller och processer i syfte att producera så mycket mervärde som möjligt för S-gruppens affärsverksamheter. Servicefunktionerna utvecklar och underhåller affärsverksamhetsmodeller som ökar hela S-gruppens konkurrensförmåga och producerar kostnadseffektiva tjänster för S-gruppen. De gemensamma servicefunktionerna handhar de servicefunktioner inom S-gruppen vilkas koncentration kan ge kostnadsbesparingar eller bättre kvalitet i verksamheten.

Bankverksamhet

Syftet med S-banken är att producera konkurrenskraftiga grundläggande banktjänster för handelslagens ägarkunder. Samtidigt förstärker butiksbanken kundlojaliteten och sänker kostnaderna för affärsfunktionerna. Som bankverksamhet rapporteras koncernens andel av den del av S-Banken-koncernens resultat som konsolideras.

Principerna för segmentrapporteringen i SOK-koncernen och avstämning i bokslutet enligt IFRS

För SOK-koncernens högsta ledning rapporteras följande poster: omsättning, rörelseresultat, operativt resultat, investeringar, realiseringar samt rörelsekapital. Den operativa rapporteringen bygger på den finländska bokföringslagstiftningen och på principerna för operativ redovisning. Varje segment rapporteras eliminerat med segmentets interna poster. I till exempel inköps- och serviceverksamhetets omsättning elimineras den interna omsättningen i bolagen om ingår i segmentet. interna omsättning. Den operativa rapporteringens omsättning avstäms med bokföringens IFRS-omsättning för fortlöpande verksamheter. Omsättningen i bokföringen är både för fortlöpande och avvecklade verksamheters del en yttre omsättning i vilken koncernens alla interna poster elimineras. Differenser mellan den operativa rapporteringens och bokföringens omsättning har inga väsentliga betydelser.

I redovisningen av rörelseresultatet används värderingar enligt bestämmelserna i den finländska lagstiftningen. Intäkter och kostnader hänförs till ett segment enligt orsaksprincipen. Av avstämningen av rörelseresultatet med resultatet före skatter från fortlöpande verksamheter enligt IFRS framgår de poster som inte ingår i det operativa resultatet. Dessa utgörs bl.a. av finansiella intäkter och kostnader försäljningsvinster och -förluster samt kostnader av engångskaraktär för avveckling av affärsverksamhet.

Tillgångar hänförs till och rapporteras inte i SOK-koncernens operativa rapportering.

31.12.2023 Mn €	Markethandel	Resebransch- och bespisnings- verksamhet	Inköps- och service- verksamhet	Fastighetsaffärs- verksamhet	Bank- verksamhet	Interna elimineringar och övriga	**Lednings- rapportering totalt**
Omsättning	221,3	226,2	8 614,5	85,3		-125,1	**9 022,1**
Försäljning till andra segment inom koncernen	0,0	0,8	138,8	19,7		1,5	**160,8**
Rörelsevinst/-förlust	-3,1	-6,0	21,2	19,7	59,0	-3,4	**87,5**
Avskrivningar	-4,5	-11,2	-15,2	-12,0		-1,0	**-43,9**
Investeringar	4,5	5,7	17,0	24,4			**51,5**
Avyttringar	0,2	0,5	0,9	0,8			**2,4**

31.12.2022 Mn €							
Omsättning	232,0	212,5	8 040,4	78,3		-129,3	**8 434,0**
Försäljning till andra segment inom koncernen	0,0	0,7	130,4	17,3		3,1	**151,5**
Rörelsevinst/-förlust	-12,3	-15,7	19,1	18,4	17,9	-2,4	**24,9**
Avskrivningar	-4,6	-11,4	-17,5	-12,4		-2,6	**-48,5**
Investeringar	10,6	12,4	27,9	29,6		0,0	**80,5**
Avyttringar	0,0	1,5	0,5			0,3	**2,4**

Mn €	31.12.2023	31.12.2022
Omsättningens avstämning		
Rapporterad omsättning enligt operativ redovisning	9 022,1	8 434,0
Elimineringar		
Omsättning IFRS	**9 022,1**	**8 434,0**
Resultatets avstämning		
De rapporterade segmentens rörelseresultat	87,5	24,9
Poster som inte ingår i SOK-koncernens rörelseresultat:		
Finansiella intäkter och kostnader (FAS)	-1,0	13,7
Anläggningstillgångars försäljningsvinster och -förluster *	0,7	-11,7
Övriga rörelseintäkter och -kostnader* **	-5,9	-3,6
Förändringar i reserveringar	0,0	0,6
Värderingsvinster och -förluster på derivat	0,2	-1,0
Erhållna skadeståndersättningar	0,8	
Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-3,5	-2,4
IFRS justeringar*	-5,6	-15,5
Periodens resultat före skatter IFRS	**73,1**	**4,9**
*2022 inkluderar poster av engångskaraktär från upphörande av verksamheten i Ryssland. **2023 inkulderar butiklokalens avslutningskostnader samt nedskrivning av ett oavslutat projekt.		
Tilläggsuppgifter på koncernnivå, ytter intäkter		
Försäljning till S-gruppen	8 068,8	7 517,9
Övrig försäljning i Finland	712,8	653,9
Utlandet	240,6	262,2
Totalt	**9 022,1**	**8 434,0**
Tilläggsuppgifter på koncernnivå, yttre intäkter per segment		
Markethandel	221,3	232,0
Resebransch- och bespisningsverksamhet	226,2	212,5
Inköps- och serviceverksamhet	8 489,4	7 911,1
Fastighetsaffärs verksamhet	85,3	78,3
Totalt	**9 022,1**	**8 434,0**
Tilläggsuppgifter på koncernnivå, anläggningstillgångar		
Finland	1 289,0	1 366,2
Utlandet	37,6	38,8
Totalt	**1 326,7**	**1 405,0**

2. Övriga rörelseintäkter

Mn €	2023	2022
Vinst från försäljning av materiella och immateriella tillgångar och fastighetbolag	1,3	2,2
Övriga intäkter	1,2	6,4
Totalt	**2,5**	**8,6**

3. Kostnader för anställningsförmåner

Mn €	2023	2022
Löner och arvoden	275,9	257,1
Pensionskostnader, avgiftsgrundade pensionsarrangemang	49,7	47,0
Övriga lönebikostnader	13,8	14,8
Totalt	**339,4**	**318,9**

Personalstyrka i medeltal	2023	2022
	6 156	**6 252**

Det genomsnittliga antalet anställda har beräknats som ett medelvärde av personalantalet vid kvartalens slut.

4. Avskrivningar och nedskrivningar

Mn €	2023	2022
Avskrivningar		
Materiella tillgångar		
Byggnader och konstruktioner	131,7	142,1
Maskiner och inventarier	18,4	17,4
Övriga materiella tillgångar	0,3	0,3
Immateriella tillgångar		
Övriga immateriella tillgångar	9,2	14,3
Förvaltningsfastigheter	1,5	1,3
Totalt	**161,1**	**175,4**
Nedskrivningar		
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	0,0	
Byggnader och konstruktioner	5,5	0,3
Maskiner och inventarier	0,2	1,6
Övriga materiella tillgångar	0,0	0,0
Immateriella tillgångar		
Övriga immateriella tillgångar	0,0	
Totalt	**5,7**	**2,0**
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	**166,8**	**177,4**

5. Övriga rörelsekostnader

Mn €	2023	2022
Hyreskostnader	27,8	19,9
Marknadsföringskostnader	6,5	8,6
Förvaltningskostnader	16,8	13,1
Inventarie- och förnödenhetskostnader	177,1	159,8
Kostnader för fastighetsskötsel	45,6	47,8
Övriga affärskostnader	26,8	55,5
Forsknings- och utvecklingskostnader	52,6	43,8
Totalt	**353,2**	**348,5**

6. Revisorns arvoden

Mn €	2023	2022
Revisionsarvode	0,3	0,4
Skattekonsultering		0,0
Övriga tjänster	0,1	0,2
Totalt	**0,4**	**0,5**

7. Finansiella intäkter och kostnader

Mn €	2023	2022
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter från lån och fordringar	3,3	1,1
Dividendintäkter	3,7	3,2
Intäkter från derivat som innehas i affärssyfte	0,0	0,1
Övriga finansiella intäkter	1,0	0,8
Totalt	**8,1**	**5,2**
Finansiella kostnader		
Räntekostnader från hyreansvar	29,2	31,7
Räntekostnader från finansiella skulder redovisade till periodiserad anskaffningsutgift	5,1	2,9
Övriga finansiella kostnader	0,1	0,9
Totalt	**34,3**	**35,5**
Finansiella intäkter och kostnader totalt	**-26,2**	**-30,3**

8. I resultaträkningen upptagna poster för finansiella instrument

Mn €	2023	2022
I handelsverksamhetens övriga intäkter		
Försäljningsvinst från aktier och andelar	0,5	0,0
I inköp av material och tjänster		
Nettokursdifferenser på leverantörskulder	0,2	-0,6
Nettokostnad för derivat som innehas för säkringsändamål och som är föremål för säkringsredovisning	0,2	-1,0
I finansiella intäkter och kostnader		
Nettointäkter från aktier och andelar	0,7	0,2
Ränteintäkter från fordringar och likvida medel	4,6	0,2
Nettokursdifferenser från fordringar och likvida medel	-1,2	0,9
Nettointäkt från derivat som innehas i säkringssyfte	0,0	-0,4
Räntekostnader för övriga finansiella skulder	-33,3	-34,1
Nettokursdifferenser för övriga finansiella skulder	0,0	0,0
Nettokostnader totalt	**-28,4**	**-34,8**

Sammanfattning i IFRS 9 kategorier	2023	2022
Finansiella tillgångar upptagna till periodiserad anskaffningsutgift	3,4	1,0
Finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde via resultaträkningen	-0,2	-0,2
Finansiella skulder värderade till periodiserat anskaffningsvärde	-33,2	-34,6
Derivatkontrakt som är föremål för säkringsredovisning värderade till verkligt värde via resultaträkningen	1,6	-1,0
Nettokostnader totalt	**-28,4**	**-34,8**

Nettokostnaden för derivat som innehas i affärssyfte och upptas i inköp av material och tjänster består av sådana derivat som är upprättade i syfte att skydda genomförda inköp, men på vilka säkringsredovisning inte tillämpas.

Kostnaderna för de skulder som värderas till periodiserad anskaffningsutgift innehåller kostnader för borgensprovisioner.

9. Inkomstskatt

Mn €	2023	2022
Skatter på basen av räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst	-6,0	-1,2
Föregående räkenskapsperioders skatter	0,0	-0,4
Källskatt på utländska ränteinkomster	-0,1	
Förändring av latenta skatter	2,2	-3,9
Totalt	**-3,9**	**-5,5**

Avstämningsberäkning mellan resultaträkningens skattekostnad och skatterna beräknade enligt koncernens gällande finländska skattesats:

Mn €	2023	2022
Resultat före skatt	73,1	4,9
Skatter enligt moderbolagets skattesats	-14,6	-1,0
Effekterna av skattefria intäkter	0,8	0,2
Effekterna av icke avdragsgilla kostnader	-0,6	-2,0
Skatternas andel av resultatet i intressebolag och joint ventures	11,6	6,1
Anskrivna latenta skattesfordringar	-0,9	-2,7
Föregående räkenskapsperioders skatter	0,0	-0,4
Förändring i latenta skatter	1,6	2,6
Ryska bolagens latenta skatter		-2,1
Övriga poster*	-1,7	-6,2
Skatter i resultaträkningen	**-3,9**	**-5,5**

* År 2022 inkluderar oredovisade latenta skatter på försäljningsförluster för företag i Ryssland och andra IFRS-poster.

Skatter som anknyter till poster i övrigt totalresultat

2023

Mn €	Före skatter	Skattens effect	Efter skatter
Kassaflödessäkringar	0,6	0,2	0,8
Totalt	**0,6**	**0,2**	**0,8**

2022

Mn €	Före skatter	Skattens effect	Efter skatter
Kassaflödessäkringar	-1,8	-0,4	-2,2
Totalt	**-1,8**	**-0,4**	**-2,2**

10. Materiella tillgångar

31.12.2023 Mn €	Mark- och vatten-områden	Byggnader och konstruk-tioner	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Pågående anskaffningar och förskotts-betalningar	Totalt
Anskaffningsutgift						
Anskaffningsutgift 1.1.	28,3	2 088,6	199,0	6,7	37,3	2 359,9
Kursdifferenser	-0,0	-5,1	-0,3			-5,4
Ökningar		77,9	11,9	0,0	22,6	112,4
Minskningar	-0,0	-32,8	-6,1	-0,0		-39,0
Överföring mellan poster	0,6	48,3	6,6	0,4	-56,7	-0,7
Överföring till tillgångar som innehas för försäljning[1)]	-0,1	-18,7	-1,2			-19,9
Anskaffningsutgift 31.12.	**28,8**	**2 158,2**	**209,8**	**7,1**	**3,2**	**2 407,2**
Ackumulerade avskrivningar						
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-0,2	-916,5	-142,7	-2,9		-1 062,3
Kursdifferenser		1,4	0,1			1,5
Ackumulerade avskrivningar för minskningar och överföringar	0,0	0,4	5,3	0,0		5,7
Avskrivningar under räkenskapsperioden		-131,4	-18,4	-0,3		-150,1
Nedskrivningar	-0,0	-5,5		-0,0		-5,5
Överföring till tillgångar som innehas för försäljning [1)]		8,9	0,5			9,4
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**-0,2**	**-1 042,7**	**-155,2**	**-3,2**	**0,0**	**-1 201,3**
Bokföringsvärde 1.1.	**28,2**	**1 172,1**	**56,3**	**3,8**	**37,3**	**1 297,6**
Bokföringsvärde 31.12.	**28,7**	**1 115,5**	**54,5**	**3,9**	**3,2**	**1 205,8**

[1)] I anläggningstillgångar som innehas för försäljning presenteras tre fastigheter och deras moderbolag.

I anskaffningsutgiften för materiella tillgångar ingår tillgångar som hyrts med finansieringsleasingavtal på följande sätt:

31.12.2023 Mn €	Byggnader och konstruktioner	Maskiner och inventarier	Totalt
Anskaffningsutgift 1.1.	1 480,3	45,3	**1 525,5**
Ökningar	66,9	9,2	**76,1**
Minskningar	-32,2	-0,5	**-32,8**
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-113,5	-7,1	**-120,6**
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-513,3	-17,9	**-531,2**
Bokföringsvärde 31.12.	**888,2**	**28,9**	**917,1**

31.12.2022 Mn €	Mark- och vatten-områden	Byggnader och konstrukti-oner	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Pågående anskaffningar och förskotts-betalningar	Totalt
Anskaffningsutgift						
Anskaffningsutgift 1.1.	27,5	1 954,4	199,2	6,5	34,8	2 222,5
Kursdifferenser	0,0	9,6	12,9		0,0	22,5
Ökningar	0,5	67,1	13,9	0,0	42,8	124,3
Minskningar		-86,3	-46,2	-0,0	-12,0	-144,5
Överföring mellan poster	0,3	143,8	19,2	0,2	-28,4	135,1
Överföring till tillgångar som innehas för försäljning[1)]	-0,1	-23,8	-1,5			-25,4
Anskaffningsutgift 31.12.	**28,2**	**2 064,8**	**197,5**	**6,7**	**37,3**	**2 334,5**
Ackumulerade avskrivningar						
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-0,2	-665,7	-150,6	-2,6		-819,0
Kursdifferenser		-6,1	-9,9			-16,0
Ackumulerade avskrivningar för minskningar och överföringar		-101,4	38,0	0,0		-63,4
Avskrivningar under räkenskapsperioden		-142,9	-17,7	-0,3		-160,9
Nedskrivningar[2)]		-0,4	-2,6	-0,0		-3,0
Överföring till tillgångar som innehas för försäljning[1)]		6,6	0,3			6,9
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**-0,2**	**-909,9**	**-142,4**	**-2,9**	**0,0**	**-1 055,4**
Bokföringsvärde 1.1.	**27,4**	**1 288,7**	**48,6**	**3,9**	**34,8**	**1 403,4**
Bokföringsvärde 31.12.	**28,1**	**1 155,0**	**55,0**	**3,8**	**37,3**	**1 279,1**

[1)] I anläggningstillgångar som innehas för försäljning presenteras tre fastigheter.
[2)] Nedskrivningarna relaterar sig huvudsakligen till avvecklingen av verksamheten i Ryssland.

I anskaffningsutgiften för materiella tillgångar ingår tillgångar som hyrts med finansieringsleasingavtal på följande sätt:

31.12.2022 Mn €	Byggnader och konstruktioner	Maskiner och inventarier	Totalt
Anskaffningsutgift 1.1.	1 472,4	38,2	**1 510,5**
Ökningar	65,9	9,9	**75,7**
Minskningar	-58,0	-2,7	**-60,7**
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-122,5	-5,8	**-128,3**
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-390,8	-12,1	**-402,9**
Bokföringsvärde 31.12.	**966,9**	**27,4**	**994,3**

11. Förvaltningsfastigheter

Mn €	2023	2022
Anskaffningsutgift		
Anskaffningsutgift 1.1.	90,8	90,6
Ökningar	0,0	0,1
Minskningar	-5,4	
Överföringar mellan poster	0,3	
Anskaffningsutgift 31.12.	**85,6**	**90,8**
Ackumulerade avskrivningar		
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	-64,7	-63,5
Ackumulerade avskrivningar på minskningar och överföringar	4,6	
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-1,5	-1,3
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**-61,7**	**-64,7**
Bokföringsvärde 1.1.	**26,0**	**27,1**
Bokföringsvärde 31.12.	**23,9**	**26,0**
Verkligt värde	**79,2**	**87,9**

Placeringsfastigheterna klassificeras till hierarkinivå 3 för verkligt värde enligt IFRS 13. Till hierarkinivå 3 förs poster för vars värdering till verkligt värde man har använt indata för tillgångspost eller skuld, som inte baserar sig på observerbara marknadsdata.

Verkliga värden på placeringsfastigheterna baserar sig dels på utlåtanden av utomstående specialister och dels på bolagets egna uppskattningar. Bolagets egen värdering baserar sig på transaktionsvärden från verkställda affärer och rådande marknadsläge. Verkliga värden bedöms halvårsvis och rapporteras i anknytning till den officiella rapporteringen.

12. Immateriella tillgångar

31.12.2023 Mn €	Goodwill	Övriga immateriella rättigheter	Pågående anskaffningar och förskotts-betalningar	Totalt
Anskaffningsutgift				
Anskaffningsutgift 1.1.	9,8	172,7	45,2	227,7
Kursdifferenser		-0,5		-0,5
Ökningar		0,4	5,4	5,8
Minskningar		-9,1		-9,1
Överföring mellan poster		3,7	-3,2	0,5
Anskaffningsutgift 31.12.	**9,8**	**167,2**	**47,3**	**224,3**
Ackumulerade avskrivningar				
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.	-1,6	-126,2		-127,8
Kursdifferenser		0,5		0,5
Ackumulerade avskrivningar för minskningar och överföringar		9,1		9,1
Avskrivningar under räkenskapsperioden		-9,2		-9,2
Nedskrivningar				0,0
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**-1,6**	**-125,8**	**0,0**	**-127,4**
Bokföringsvärde 1.1.	**8,2**	**46,5**	**45,2**	**99,9**
Bokföringsvärde 31.12.	**8,2**	**41,4**	**47,3**	**96,9**

31.12.2022 Mn €	Goodwill	Övriga immateriella rättigheter	Pågående anskaffningar och förskotts-betalningar	Totalt
Anskaffningsutgift				
Anskaffningsutgift 1.1.	9,8	186,2	30,9	226,9
Kursdifferenser		1,8		1,8
Ökningar		-2,3	30,2	27,9
Minskningar		-19,0		-19,0
Överföring mellan poster		5,9	-15,9	-10,0
Anskaffningsutgift 31.12.	**9,8**	**172,7**	**45,2**	**227,7**
Ackumulerade avskrivningar				
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.	-1,6	-128,5		-130,1
Kursdifferenser		-1,6		-1,6
Ackumulerade avskrivningar för minskningar och överföringar		18,2		18,2
Avskrivningar under räkenskapsperioden		-14,4		-14,4
Nedskrivningar				0,0
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**-1,6**	**-126,2**	**0,0**	**-127,8**
Bokföringsvärde 1.1.	**8,2**	**57,7**	**30,9**	**96,8**
Bokföringsvärde 31.12.	**8,2**	**46,5**	**45,2**	**99,9**

Under åren 2023 och 2022 bestod finansiella rättigheters bokföringsvärde huvudsakligen av ICT licenser och mjukvara.

13. Nedskrivningsprövning av goodwill

Goodwill hänförs till de kassagenererande enheterna eller grupperna av kassagenererande enheter i SOK-koncernen enligt följande:

Mn €	2023	Diskonto-ränta, % 2023	2022	Diskonto-ränta, % 2022
Sokos Hotels-kedjan	7,4	8,1	7,4	8,1
LB Kiel Tampere Ab / Kiinteistö Oy Hotelli Tammer	0,8		0,8	
Totalt	**8,2**		**8,2**	

SOK-koncernen har inga andra immateriella tillgångar med obegränsade nyttjandeperioder än goodwill.

De kassagenererande enheterna inom SOK-koncernen har fastställts på lägre nivå än affärssegment. I regel är en kassagenererande enhet ett juridiskt bolag. Inom resebransch- och bespisningsverksamheten följs och prövas goodwill på kedjenivå.

Nedskrivningar

I boksluten 2023 och 2022 gjordes inga nedskrivningar av goodwill.

Prövning och känslighetsanalys

Vid nedskrivningsprövning bygger affärsverksamhetens återvinningsvärde på nyttjandevärdesberäkningar. Nyttjandevärdet är beräknat på prognosticerade diskonterade kassaflöden. De prognosticerade kassaflödena bygger på de av ledningen godkända ekonomiska planerna som täcker en fem års period. Kassaflödena efter denna period är extrapolerade med en tillväxtfaktor på 2 %, som enligt bedömning inte överskrider branschernas faktiska långsiktiga tillväxt. Den diskontoränta som har använts är det enligt bransch och land fastställda genomsnittliga vägda kapitalavkastningskravet (WACC) med beaktande av de speciella risker som hänför sig till den testade enheten. Avkastningskravet baserar sig på branschens genomsnittliga kapitalstruktur och på den branschspecifika betakoefficienten.

Centrala variabler vid nedskrivningsprövning är diskontoräntan, driftbidragsprocenten samt tillväxtfaktorn för tiden efter den femåriga prognosperioden. Vid bedömningen av goodwillen för kedjan Sokos Hotels skulle ingen eventuell förutsebar ändring i någon av de centrala variablerna leda till ett läge som ger ett nedskrivningsbehov.

14. Andelar i intressebolag och joint ventures

Mn €	2023	2022
Bokföringsvärde 1.1	304,9	287,8
Andel av räkenskapsperiodens resultat	58,1	30,7
Erhållna dividender	-5,6	-3,1
Ökningar/minskningar	11,0	-10,4
Bokföringsvärde 31.12	**368,4**	**304,9**

De viktigaste intressebolagen

Av SOK-koncernens affärsdrivande intresseföretag är i S-gruppen ingående S-Banken Abp, som idkar bankverksamhet, det mest betydande. Utbudet av produkter och tjänster är i första hand riktat till ägarkunder i S-gruppen och LokalTapiola-gruppen och omfattar bruks- och sparkonton, fonder och förmögenhetstjänster, konsumtionskrediter och lån med säkerhet, internationella betalkort samt en webbank och en mobilbank.

Sammandrag av den ekonomiska informationen om väsentliga intresseföretag

	S-Banken Abp	
Mn €	**2023**	**2022**
Kortfristiga tillgångar	3 140,7	2 234,3
Långfristiga tillgångar totalt	6 918,4	6 717,9
Kortfristiga skulder	8 417,3	8 086,3
Långfristiga skulder	992,5	341,7
Omsättning[1)]	274,5	121,7
Räkenskapsperiodens resultat	118,0	35,8
Poster i övrigt totalresultat	6,1	-10,6
Avstämning av intresseföretags ekonomiska information med balansvärdet i koncernens balansräkning		
Intresseföretagets nettotillgångar	649,3	524,2
Koncernens ägandeandel %	50 %	50 %
Koncernens andel av nettotillgångarna	324,6	262,1
Övriga justeringar	8,4	8,3
Intressebolagets balansvärde i koncernens balansräkning	**333,0**	**270,4**

De andra intressebolagen

2023 **Mn €**	**Tillgångar**	**Skulder**	**Omsättning**	**Resultat**	**Ägande %**
Coop Trading A/S	10,9	2,8	15,5	0,6	25,0 %
Övriga	5,0	0,2	1,2	-0,3	

2022 **Mn €**	**Tillgångar**	**Skulder**	**Omsättning**	**Resultat**	**Ägande %**
Coop Trading A/S	10,9	2,8	15,5	0,6	25,0 %
Övriga	4,8	0,1	1,0	0,0	

[1)] S-Banken Abp's räntekonto har upvisats som omsättning.

De viktigaste joint venture

North European Oil Trade Oy (NEOT) är ett upphandlingsbolag för flytande bränslen som ägs gemensamt av Centrallaget för Handelslagen i Finland, SOK, och St1 Nordic Oy. NEOT har som uppgift att anskaffa och till sina ägare leverera bränslen till så konkurrenskraftigt pris som möjligt. Ansvarsförbindelser relaterade till intressebolag presenteras i not 28.

Sammandrag av den ekonomiska informationen om väsentliga intresseföretag

	North European Oil Trade Oy	
Mn €	**2023**	**2022**
Kortfristiga tillgångar	1 041,2	1 669,3
Likvida medel som ingår i kortfristiga tillgångar	30,4	150,7
Långfristiga tillgångar	2,8	2,8
Kortfristiga skulder	1 002,9	1 625,9
Finansiella skulder som ingår i kortfristiga skulder	423,8	605,9
Omsättning	7 408,9	9 124,2
Avstämning av intresseföretags ekonomiska information med balansvärdet i koncernens balansräkning		
Intresseföretagets nettotillgångar	41,2	46,2
Koncernens ägandeandel %	51 %	51 %
Koncernens andel av nettotillgångarna	20,9	23,4
Övriga justeringar	-0,5	3,6
Intressebolagets balansvärde i koncernens balansräkning	**20,4**	**27,1**

Övriga joint venture bolag

2023 **Mn €**	**Tillgångar**	**Skulder**	**Omsättning**	**Resultat**	**Ägande %**
Kauppakeskus Mylly Oy	131,2	101,7	22,9	4,5	50,0 %

2022 **Mn €**	**Tillgångar**	**Skulder**	**Omsättning**	**Resultat**	**Ägande %**
Kauppakeskus Mylly Oy	135,3	103,6	21,0	4,7	50,0 %

SOK-koncernen äger 50,8 procent av North European Oil Trade Oy. SOK-koncernen utövar i enlighet med aktieägaravtalet gemensam bestämmanderätt i bolaget tillsammans med St1, och bolaget behandlas därför som samföretag.

Inga av SOK-koncernens intressebolag och joint ventures är börsnoterade.

S-Banken och Kauppakeskus Mylly konsolideras som koncerner.

15. Långfristiga finansiella tillgångar

Övriga placeringar Mn €	2023	2022
Aktier och andelar		
Bokföringsvärde 1.1.	40,8	40,1
Ökningar	-0,0	1,5
Minskningar	-0,3	-0,8
Bokföringsvärde 31.12.	**40,5**	**40,8**

Aktier och andelar innehåller aktier i icke börsnoterade bolag. De icke börsnoterade aktierna upptas till anskaffningspriset såvida deras gängse värden inte är tillgängliga på tillförlitligt sätt. För tillfället anser företaget att aktiernas marknadsvärde motsvarar deras bokföringsvärde.

Lån och fordringar Mn €	2023	2022
Fordningar från intressebolag och joint ventures		
Kapitallånefordringar	0,6	0,6
Långfristiga lånefordringar		
Övriga långfristiga fordringar	1,6	1,6
Lån och övriga fordringar totalt	**2,2**	**2,2**
Långfristiga finansiella tillgångar totalt	**42,7**	**43,0**

16. Latenta skatter

Förändring i latenta skatter under år 2023 Latenta skattefordringar Mn €	1.1.2023	Upptagen i resultat-räkningen	Poster upptagna i totalresultat-räkningen	Kursdiffe-renser	Överföring till tillgångar som innehas för försäljning	31.12.2023
Fastställda förluster	0,0	-0,0				0,0
Reserveringar och nedskrivningar	1,2	-0,1				1,1
Omsättningstillgångars och anläggningstillgångars interna bidrag	1,8	-0,0				1,8
Leasingskulder	217,3	-12,2				205,1
Övriga poster	3,2	-1,8	-0,2			1,1
Totalt	**223,5**	**-14,1**	**-0,2**	**0,0**	**0,0**	**209,2**

Latenta skatteskulder Mn €						
Ackumulerad avskrivningsdifferens	1,5	0,5				2,0
Företagskombinationer	0,8					0,8
Fonden för verkligt värde	0,0					0,0
Estlandiska företags vinstmedel	3,1	-1,2				1,9
Leasingskulder	198,4	-15,5				183,0
Övriga poster	0,0					0,0
Totalt	**203,8**	**-16,1**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**187,7**

Förändringar i latenta skatter under år 2022

Latenta skattefordringar Mn €	1.1.2022	Upptagen i resultat-räkningen	Poster upptagna i totalresultat-räkningen	Kursdiffe-renser	Överföring till tillgångar som innehas för försäljning	31.12.2022
Fastställda förluster	7,9	-7,9				0,0
Reserveringar och nedskrivningar	1,3	-0,1				1,2
Omsättningstillgångars och anläggningstillgångars interna bidrag	1,9	-0,1				1,8
Leasingskulder	240,4	-23,1				217,3
Övrigt	1,3	1,8				3,2
Totalt	**252,8**	**-29,3**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**223,5**

Latenta skatteskulder Mn €						
Ackumulerad avskrivningsdifferens	2,1	-0,6				1,5
Företagskombinationer	0,8					0,8
Fonden för verkligt värde	0,1	-0,5	0,4			0,0
Estlandiska företags vinstmedel	4,0	-0,9				3,1
Leasingskulder	221,1	-22,6				198,4
Övriga poster	0,0	0,0		0,2	-0,2	0,0
Totalt	**228,0**	**-24,6**	**0,4**	**0,2**	**-0,2**	**203,8**

Koncernen hade fastställda förluster till ett belopp av 40,0 milj. euro (39,9 mn €) för vilka ingen latent skattefordran har tagits upp.

När det gäller de fastställda förluster för vilka en uppskjuten skattefordran har redovisats har koncernen tillgång till tillräckliga skatteplaneringsmetoder för att utnyttja förlusterna.

17. Omsättningstillgångar

Mn €	2023	2022
Material och förnödenheter	1,5	1,8
Varor	228,1	244,8
Övriga omsättningstillgångar	1,5	5,5
Totalt	**231,0**	**252,1**

18. Kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar

Mn €	2023	2022
Kundfordringar	614,4	599,3
Räntefria låne- och övriga fordringar	28,9	62,2
Derivattillgångar	0,1	0,0
Finansiella posters resultatregleringar	0,3	0,1
Överförts till tillgångar som innehas för försäljning	-0,1	-0,0
Övriga resultatregleringar	24,4	27,4
Kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar totalt	**668,1**	**689,0**

Väsentliga poster i övriga resultatregleringar		
Personalkostnader	0,3	0,2
Inköp	22,2	26,1
Övrigt	1,9	1,1
Övriga resultatregleringar totalt	**24,4**	**27,4**

19. Likvida medel

Mn €	2023	2022
Kassa och depositioner	224,6	81,3
Överförts till tillgångar som innehas för försäljning	-3,6	-3,1
Kassa och depositioner totalt	**221,0**	**78,2**

20. Eget kapital

Mn €	2023	2022
Andelskapital 1.1	172,0	172,0
Andelskapital 31.12	**172,0**	**172,0**

Andelskapitalet består av insatser som handelslagen erlagt enligt andelar till Centrallaget för Handelslagen i Finland. Ett handelslags antal andelar fastställs enligt handelslagets medlemsantal och de årliga inköpen.

Bundna fonder

Fonden för verkligt värde

Fonden för verkligt värde innehåller förändringar i gängse värden för placeringar tillgängliga för försäljning och derivatinstrument som används till att säkra kassaflödet samt en andel av förändringar på S-Bankens fond för verkligt värde. Fondens värde är -7,1 miljoner euro (-14,0 mn €). Andel av S-Bankens fond för verkligt värde är -6,6 miljoner euro (-12,7 mn €).

Reservfond

Reservfonden innehåller överföring från det fria egna kapitalet enligt andelslagets regler. Fondens värde är 18,5 miljoner euro (18,5 mn €).

Förvaltningsrådets dispositionsfond

Förvaltningsrådet beslutar om användningen av förvaltningsrådets dispositionsfond. Fondens värde är 0,1 miljoner euro (0,0 mn €).

Fria fonder

Fonden för inbetalt fritt eget kapital

I enlighet med den 2016 gjorda regelförnyelsen bokförs handelslagens höjningar av andelskapital i SOK i fonden för inbetalt fritt eget kapital. Fondens värde är 66,0 miljoner euro (45,0 mn €).

21. Räntebärande skulder

Långfristiga räntebärande skulder Mn €	2023	2022
Leasingskulder	906,8	984,3
Långfristiga räntebärande skulder totalt	**906,8**	**984,3**

Kortfristiga räntebärande skulder Mn €	2023	2022
Leasingskulder	118,3	116,5
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	79,0	47,3
Kortfristiga räntebärande skulder totalt	**197,3**	**163,8**

Finansieringsleasingskulder Mn €	2023	2022
Leasingskulder - minimihyrornas nuvärde:		
Inom ett år	118,3	116,5
Efter ett år	906,8	984,3
Minimihyrornas nuvärde totalt	**1 025,2**	**1 100,8**

Mn €	2023	2022
Räntan på leasingskulderna	27,8	32,9
Kortfristiga leasingavtal samt leasingavtal avseende tillgångar med låga värden		
Kortfristiga leasingavtal	1,1	0,6
Långfristiga leasingavtal	0,7	0,4
Kortfristiga leasingavtal samt leasingavtal avseende tillgångar med låga värden totalt	**1,7**	**0,9**

Vid beräkningen av leasingperioden användes leasingperioden för enskilda avtal och möjligheter till förlängningar har inte beaktats, såvida inte bindande beslut om sådana möjligheter har fattats. Den grundläggande principen är att en möjlighet till förlängning av ett leasingavtal inte kan anses vara sannolik förrän styrelsen har godkänt affärsområdets förslag till förlängning av avtalet. Därför kommer möjligheter till förlängningar att beaktas när bindande beslut om sådana möjligheter har fattats av styrelsen eller något annat beslutsorgan. Avtal som rör logistikcentraler och terminaler innefattar inga särskilda möjligheter, utan förlängning av ett avtal och villkor för avtalet ska överenskommas särskilt.

	2023	2022
Intäkter från vidareuthyrning av nyttjanderätt	**36,9**	**42,2**

Leasingavtalen består huvudsakligen av hyresavtal för fastigheter.

22. Räntefria skulder

Mn €	2023	2022
Långfristiga räntefria skulder	11,9	13,4
Långfristiga räntefria skulder totalt	**11,9**	**13,4**
Leverantörsskulder totalt	**873,6**	**823,4**
Erhållna förskott	12,2	14,3
Övriga kortfristiga skulder	38,8	56,0
Derivatinstrument	1,1	2,5
Resultatregleringar	142,4	146,6
Kortfristiga räntefria skulder sammanlagt	**194,5**	**219,3**
Väsentliga poster i kortfristiga resultatregleringar		
Personalkostnader	83,4	78,4
Finansiella poster	0,2	0,1
Resultatregleringar av S-publikationer	42,5	32,1
Övrigt	16,4	36,0
Kortfristiga resultatregleringar totalt	**142,4**	**146,6**

23. Reserveringar

Mn €	Förlustiga hyresavtaler	Underhålls-reserveringar för hyrda lokaler	Övriga reserveringar	Totalt
Reserveringar 1.1.2023	5,5	0,0	0,5	5,9
Ökning av reserveringar			0,5	0,5
Utnyttjade reserveringar	-0,6		-0,5	-1,0
Reserveringar 31.12.2023	**4,9**	**0,0**	**0,5**	**5,4**

Fördelning av reserveringar	
Långfristig	
Kortfristig	5,4

Övriga reserveringar inkluderar kortfristiga kostnader relaterade till avslutade leasing avtal och avbrottsskada.

Mn €	Förlustiga hyresavtaler	Underhålls-reserveringar för hyrda lokaler	Övriga reserveringar	Totalt
Reserveringar 1.1.2022	6,0		0,6	6,6
Ökning av reserveringar			0,5	0,5
Utnyttjade reserveringar	-0,5		-0,6	-1,1
Reserveringar 31.12.2022	**5,5**	**0,0**	**0,5**	**5,9**

Fördelning av reserveringar	
Långfristig	4,7
Kortfristig	1,3

24. Övriga hyreskontrakt

Koncernen som hyresgivare
Minimihyror som skall betalas för icke uppsägningsbara hyreskontrakt:

Mn €	2023	2022
Inom ett år	8,8	9,2
Efter mer än ett år men inom högst fem år	27,8	28,1
Efter mer än fem år	0,4	4,9
Totalt	**36,9**	**42,2**

25. Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder

FINANSIELLA TILLGÅNGAR	2023				2022			
		Verkligt värde				Verkligt värde		
Mn €	Bokförings-värde	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Bokförings-värde	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som upptas resultatpåverkande till verkligt värde								
Aktier och andelar	2,0		2,0	2,0	2,3		2,3	2,3
Kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar								
Derivattillgångar	0,1	0,1		0,1	0,0	0,0		0,0
Derivat som omfattas av säkringsredovisning								
Kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar								
Derivattillgångar	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0
Finansiella tillgångar upptagna till periodiserad anskaffningsutgift								
Långfristiga lånefordringar och övriga fordringar	2,2	2,1		2,1	2,2	2,1		2,1
Kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar								
Kundfordringar	614,4	614,4		614,4	600,9	600,9		600,9
Räntefria lånefordringar och övriga fordringar	22,3	22,2		22,2	57,5	57,4		57,4
Finasiella posters resultatregleringar	0,7	0,7		0,7	0,1	0,1		0,1
Kortfristiga räntebärande fordringar								
Likvida medel	224,2	224,6		224,6	81,3	81,3		81,3
Finansiella tillgångar totalt	**865,9**	**864,0**	**2,0**	**866,1**	**744,3**	**741,8**	**2,3**	**744,1**

Förändringar i poster på nivå 3 som återkommande värderas till verkligt värde i balansräkningen

Mn €	2023	2022
Ingående saldo 1.1.	2,3	2,6
Inköp	0,0	0,1
Försäljningar	0,0	-0,3
I resultaträkningen upptagna förändringar i verkligt värde	-0,3	0,0
Utgående saldo	**2,0**	**2,3**

Den nivå i hierarkin för verkliga värden där värderingen till verkligt värde kategoriseras i sin helhet har bestämts med grund i den lägsta nivån inmatad information, som är signifikant för värderingen till verkligt värde i sin helhet. Bedömningen av indatas signifikans har gjorts med beaktande av värderingen till verkligt värde i sin helhet. Tidpunkterna för överföring mellan nivåerna i hierarkin för verkliga värden fastställs enligt slutet av rapporteringsperioden.

Verkliga värden på nivå 1 i hierarkin bygger på noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar och skulder. Under åren 2022 och 2023 fanns det inga finansiella instrument på nivå 1.

Verkliga värden för instrument på nivå 2 bygger i betydande grad på annan inmatad information än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt eller indirekt. Vid fastställande av verkligt värde för dessa instrument använder koncernen allmänt godkända värderingsmodeller vars indata i betydande grad bygger på observerbara marknadsdata.

Verkliga värden för instrument på nivå 3 bygger på inmatad information för tillgången eller skulden i fråga, som inte bygger på observerbara marknadsdata. Nivå 3 inkluderar icke noterade aktier på 2,0 miljoner euro (2,3 mn €), vars verkliga värde motsvarar bokföringsvärdet.

FINANSIELLA SKULDER	2023				2022			
		Verkligt värde				Verkligt värde		
Mn €	Bokförings-värde	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Bokförings-värde	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som upptas resultatpåverkande till verkligt värde								
Räntefria kortfristiga skulder								
Derivatskulder	0,5	0,5		0,5	1,1	1,1		1,1
Derivat som omfattas av säkringsredovisning								
Räntefria kortfristiga skulder								
Derivatskulder	0,5	0,5		0,5	1,4	1,4		1,4
Finansiella skulder upptagna till periodiserad anskaffningsutgift								
Långfristiga räntefria skulder								
Övriga räntefria skulder	0,3	0,3		0,3	0,4	0,4		0,4
Räntepliktiga kortfristiga skulder	79,0	79,0		79,0	47,3	47,3		47,3
Räntefria kortfristiga skulder								
Finansiella posters resultatregleringar	0,2	0,2		0,2	0,1	0,1		0,1
Leverantörsskulder	873,6	873,6		873,6	823,5	823,5		823,5
Övriga räntefria skulder	0,0	0,0		0,0	23,9	23,9		23,9
Finansiella skulder totalt	**954,2**	**954,2**	**0,0**	**954,2**	**897,8**	**897,8**	**0,0**	**897,8**

Tabellen inkluderar inte leasingskulder med bokfört värde 1 034,2 miljoner euro (1 112,1 mn €).

26. Hantering av finansiella risker

SOK:s verksamhet innebär finansiella risker såsom valuta-, ränte-, likviditets- och kreditrisker. Finansiering och hantering av finansiella risker är koncentrerade till SOK:s finansieringsenhet. Koncernen följer den Ekonomi- och finansieringspolicy samt de riskhanteringsanvisningar som SOK:s styrelse har fastställt. I dessa fastställs principerna för hanteringen av finansiella risker och de högsta tillåtna beloppen för de finansiella riskerna. Dessutom har numeriska mål ställts för olika delområden av finansieringen. Med hjälp av målen eftersträvas att en tillräcklig, balanserad och förmånlig finansiering säkerställs under alla förhållanden.

Derivat används i huvudsak för att skydda koncernen mot finansiella risker. I andra syften än för säkringsändamål bedrivs handeln med derivat endast inom de gränser för risklimiter som SOK:s styrelse har godkänt.

Valutarisk

Valutarisk avser den osäkerhet i SOK-koncernens kassaflöde, resultat och balansräkning som orsakas av förändringar i valutakurserna.

SOK-koncernens omsättning genereras i sin helhet från försäljning i euro. De mest betydande valutariskerna är relaterade till inköpstransaktionsrisker. Målsättningen är att minimera den osäkerhet som orsakas av valutarisken vid en öppen position, men med beaktande av säkringens kostnader.

Transaktionsrisker relaterade till affärsverksamheten består av skulder och fordringar i utländsk valuta och prognostiserade kassaflöden. Valutarisken hanteras genom att säkra balansposter och framtida kassaflöden i den mån det inte är möjligt att föra över förändringar i valutakurser till försäljningspriserna. Koncernens centraliserade finansiella enhet ansvarar för att hantera valutarisken och säkrar vid behov transaktionsrisker med valutaderivat.

Finansieringen av dotterbolagen sker i respektive bolags funktionella valuta. Translationsrisken i anslutning till finansieringen av eget kapital placerat i utländska dotterbolag minskas genom att säkra kapitalen för de fall då en 20 procents kursändring orsakar över 0,6 procentenheters försämring av SOK-koncernens soliditetsgrad.

Öppen derivatposition	**Värdet på den underliggande tillgången**		**Verkligt värde**	
Mn €	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**
Valutaterminer				
Säkringsredovisning tillämpas	25,2	31,9	-0,5	-1,4
Säkringskontrakt, inte säkringsredovisning	26,4	23,4	-0,5	-1,1
Totalt	**51,6**	**55,3**	**-1,0**	**-2,5**

Valutakänslighetsanalys

Mn €	**2023**	**2022**
Riskutsatt position		
USD	45,9	53,0
RUB	13,6	18,3
Övriga valutor	9,2	8,5
Totalt	68,7	79,8
Inverkan på resultaträkning		
Euron förstärks med 10 %	-3,5	-3,7
Euron försvagas med 10 %	3,5	3,7
Inverkan på eget kapital		
Euron förstärks med 10 %	-3,4	-4,3
Euron försvagas med 10 %	3,4	4,3

I känslighetsanalysen för valuta visas vilken inverkan en förstärkning eller försvagning på 10 % i respektive valuta gentemot andra valutor skulle ha på koncernens resultat eller eget kapital på bokslutsdagen. Övriga variabler antas vara oförändrade. I beräkningen ingår fordringar och skulder i utländsk valuta samt valutaderivat. Beräkningen inkluderar inte sannolika inköp i utländsk valuta. Inverkan på resultaträkningen och det egna kapitalet anges utan skatteeffekt.

Säkringsredovisning

I SOK-koncernen tillämpas säkringsredovisning på derivat som skyddar mycket sannolika kommande inköp. Den säkringsredovisningsmodell som används är säkring av kassaflödet. Säkringsredovisningen har som syfte att skydda inköp i valuta mot valutarisker.

Säkringsredovisning tillämpas på sådana derivat som är effektiva avseende risken som ska säkras och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning i standarden IFRS9. Valutaterminer har använts som säkringsinstrument. Säkringsrelationen mellan det säkrande derivatet och föremålet för säkringen samt målsättningen för riskhanteringen anknuten till säkringen dokumenteras då säkringen inleds.

Säkringens effektivitet värderas i början av säkringsförhållandet och under säkringsperioden så att säkringen är mycket effektiv under hela säkringsperioden. Den effektiva andelen av säkringen upptas i fonden för verkligt värde.

Ändringar som upptas i koncernens eget kapital för säkring av kassaflödet

Mn €	2023	2022
Ingående saldo 1.1	-1,6	1,0
Vinster och förluster vid värdering av verkligt värde	-0,6	-1,6
Belopp som ingår i resultaträkningen	1,6	-1,0
Utgående saldo 31.12	**-0,6**	**-1,6**

Poster upptagna i eget kapital anges utan skatteeffekt.

Värdeförändringar upptagna i eget kapital upptas i resultaträkningen under den period då de säkrade kassaflödena upptas i resultaträkningen, derivatet förfaller eller förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre uppfylls.

Ränterisk

Med ränterisk avses den osäkerhet i SOK-koncernens kassaflöde, resultat och balansräkning som orsakas av förändringar i marknadsräntorna.

Målet för SOK-koncernens hanteringen av ränterisken är att sänka eller eliminera de negativa effekterna av marknadsränteförändringar på koncernens kassaflöden, resultat och balansräkning, men med beaktande av kostnaderna för säkringen.

Vid mätningen av SOK-koncernens ränterisk beaktas endast externa räntebelagda poster, inklusive bland annat utlåning, inlåning och derivat.

Målet är att en linjär förändring av marknadsräntan på en procentenhet inte leder till en ökning av finansiella nettokostnader som överstiger 1 procent av planerad EBITDA (ej IFRS) för varje år.

Räntekänslighetsanalys

Mn €	2023	2022
Nettoskuld med rörlig ränta	-224,1	-80,6
Nettoskuld med fast ränta	1 113,7	1 159,6
Totalt	889,6	1 079,0
Inverkan på resultaträkning		
1,0 procentenhet ökning	1,6	0,4
1,0 procentenhet minskning	-1,6	-0,4
Inverkan på eget kapital		
1,0 procentenhet ökning	0,0	0,0
1,0 procentenhet minskning	0,0	0,0

Räntekostnadernas känslighet för förändringar i marknadsräntor bedöms genom en beräkning där marknadsräntorna antas förändras permanent med en procentenhet och nettoskuldens storlek antas förbli oförändrad under de kommande 12 månaderna. Ändringarna presenteras utan skatteeffekt.

Likviditetsrisk

SOK-koncernens likviditetsrisk hanteras genom att hålla kassareserven på en nivå som tryggar koncernens likviditet även i oförutsedda situationer. Dessutom minimeras likviditets- och återfinansieringsrisker genom en balanserad löptidsfördelning av lån och finansieringslimiter.

I kassareserven inkluderas de likvida eftermarknadsdugliga medlen samt sådana disponibla medel på bankkonton i hemlandet eller utomlands som är tillgängliga samma dag. Utöver disponibla medel beaktas också outnyttjade kontolimiter. Målstorleken för kassareserven är 130,0 miljoner euro.

I slutet av december hade SOK-koncernen likvida medel på 224,6 miljoner euro (81,3 mn €). 2,3 miljoner euro (3,1 mn €) av de likvida medlen hade deponerats på ryska bankkonton och det finns begränsningar för åtkomst till hela koncernen. Beloppet av kommitterade kreditfaciliteter den 31 december 2023 var 320,0 miljoner euro (230,0 mn €).

Kreditfaciliteterna är osäkrade, men i deras villkor ingår kovenanter. De finansiella kovenanter som används i alla kreditfaciliteter är soliditeten beräknad utan hyresskulder och EBITDA/nettoräntan nyckeltalet. Det maximala beloppet för hyresskuld är också begränsat. Kreditfaciliteterna har inte utnyttjats under räkenskapsåret och det har inte förekommit några brott mot kovenantvillkoren.

SOK-koncernen har dessutom inte-kommitterade finansieringslimiter på 57,0 miljoner euro (57,0 mn €) och ett företagscertifikatprogram på 250,0 miljoner euro (250,0 mn €). I slutet av år 2023 var 0,0 miljoner euro (10,0 mn €) av företagscertifikatprogrammet i bruk.

Maturitetsanalys av SOK-koncernens finansiella skulders och derivatavtals avtalsbaserade kassaflöden

	2023				2022			
Mn €	**< 1 år**	**1 – 5 år**	**> 5 år**	**Totalt**	**< 1 år**	**1 – 5 år**	**> 5 år**	**Totalt**
Räntepliktiga långfristiga skulder								
Leasingskulder	150,0	524,5	552,7	1 227,2	147,4	535,8	620,3	1 303,5
Övriga räntepliktiga skulder	79,5			79,5	47,5			47,5
Räntefria skulder								
Leverantörsskulder	873,6			873,6	823,5			823,5
Övriga räntefria skulder		0,3		0,3	23,9	0,4		24,3
Ansvar utanför balansräkningen								
Garantiansvars nominella värde *	166,5			166,5	191,6			191,6
Finansiella skulder, som inte är derivat	**1 269,6**	**524,8**	**552,7**	**2 347,2**	**1 233,9**	**536,2**	**620,3**	**2 390,4**
Derivatskulder	1,0			1,0	2,3			2,3
Derivattillgångar	-0,1			-0,1	0,0			0,0
Nettoderivatskulder totalt	**0,9**	**0,0**	**0,0**	**0,9**	**2,3**	**0,0**	**0,0**	**2,3**
Totalt	**1 270,5**	**524,8**	**552,7**	**2 348,0**	**1 236,2**	**536,2**	**620,3**	**2 392,7**

* Kassaflöden på garantiansvar har presenterats med en löptid på mindre än 1 år, även om det är osannolikt att de kommer att realiseras.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken för att en motpart i ett kontrakt inte uppfyller sina åtaganden gentemot SOK-koncernen eller att en förändring i motpartens kreditvärdighet påverkar marknadsvärdet på de finansiella instrument som den emitterar.

Det maximala beloppet för SOK-koncernens kreditrisk motsvarar det totala redovisade värdet av finansiella tillgångar i not 25 på 865,9 miljoner euro (744,3 mn €) plus ett nominellt värde på 166,5 miljoner euro (191,6 mn €) i garantier och högst 5,0 miljoner euro i kreditlöften (5,0 mn €).

Garantiansvaren, som ökar koncernens kreditrisker bekrivs i not 28. Garantiansvaren inkluderar garantier, som har beviljats för företag i S-gruppen och företag relaterade till S-gruppen. Det är osannolikt att kreditrisken för garantiansvaret realiseras.

Hantering av finansiell kredit- och motpartsrisk

Kreditrisken för finansiella instrument hanteras genom att ingå avtal endast med finansiellt stabila motparter godkända av SOK:s styrelse, inom de ramar som styrelsen godkänt. SOK-koncernens likviditet placeras produktivt på penning- och valutamarknaden, men undvikande onödiga risker.

SOK-koncernen har inte nettat sina finansiella tillgångar och skulder. En del av derivatavtalen omfattas dock av ett avtal enligt vilket derivaten kan nettas i en konkurssituation.

Hantering av affärsrelaterad kreditrisk

SOK:s enheter och dotterbolag ansvarar för sina egna kreditrisker. Kreditbeslut fattas i enlighet med de skriftliga riktlinjer för kreditriskhantering som fastställts för varje enhet eller dotterbolag.

Av koncernens kundfordringar var 524,3 miljoner euro (507,9 mn €) från SOK:s ägarhandeslag.

Kundfordringarnas åldersfördelning

Mn €	2023	2022
Icke förfallna	610,7	597,4
1–30 dagar förfallna	2,5	2,6
31–90 dagar förfallna	0,7	0,6
över 90 dagar förfallna	0,5	0,4
Totalt	**614,4**	**600,9**

SOK-koncernen har minskat kreditriskerna för kundfordringarna genom kreditförsäkringar. Värdet av de försäkrade kundfordringarna var 22,0 miljoner euro (19,3 mn €), för vilka den maximala ersättningen per försäkringsperiod är 4,0 miljoner euro (4,0 mn €).

Kundfordringar inkluderar inte värdenedsatta fordringar.

Förväntade kreditförluster på fordringar

Mn €	2023	2022
Ingående saldo 1.1.	-2,6	-1,1
Förändringar under räkenskapsperioden	-0,2	-1,5
Utgående saldo 31.12.	**-2,8**	**-2,6**

Förväntade kreditförluster på fordringar enligt IFRS 9 redovisas i försäljnings- och lånefordringar, motparter till bankkonton och emitterade garantier. De förväntade kreditförlusterna på kundfordringar baseras på faktiska kreditförluster och på de utestående fordringarna vid balansdagen och den beräknade sannolikheten för kreditförluster. För övriga poster baseras förväntade kreditförluster på motparternas kreditbetyg och sannolikheten för kreditförluster i värderingarna. Kortfristig bankinlåning inkluderar inte förväntad kreditrisk på grundval av kreditbetyg. Förväntade kreditförluster på långfristiga fordringar har beräknats med sannolikheten för kreditförluster under de närmaste 12 månaderna, eftersom kreditrisken inte har ökat avsevärt sedan den ursprungliga frågan. De förväntade kreditförlusterna på penningmarknadsinvesteringar har beräknats med kreditriskfaktorer i enlighet med återstående löptid i avtalet, eftersom de befintliga avtalen är korta.

Merparten av de förväntade kreditförlusterna utgörs av garantiexponeringar som beviljats för intresseföretagen. Att dessa skulle realiseras är osannolikt.

27. Transaktioner med närstående

I SOK-koncernens närmaste krets ingår dotterföretagen, intresseföretagen, joint ventures, koncernchefen och hans ställföreträdare, SOK:s koncernledningsgrupp, SOK:s styrelse och förvaltningsråd samt deras närmaste familjemedlemmar. I SOK-koncernen upprätthålls ett register över närstående. Regionhandelslagen tillhör inte SOK-koncernens närstående enligt definitionen i IAS standarden 24, Upplysningar om närstående.

Betalade ledningens anställningsförmåner **Mn €**	**2023**	**2022**
Koncernchefens och SOK:s koncernledningsgruppens löner och arvoden	4,2	3,7
SOK:s styrelses och förvaltningsrådets löner och arvoden	0,6	0,6
Koncernchefens och SOK:s koncernledningsgruppens ytterligare pensionskostnader	1,2	1,0
Totalt	**5,9**	**5,3**

Ledningens pensionsåtaganden: SOK:s koncernchef, de medlemmar av styrelsen som är i ett anställningsförhållande och koncernledningsgruppen samt övrig ledning, som uppfyller kriterierna för pensionspolitiken, har rätt till ytterligare pensionsförsäkring, där pensionsåldern är 60–63 år.

Närståendelån till dotterföretag, intressebolag samt joint ventures har beviljats för finansiering av normal affärsverksamhet. Inga lån hade beviljats år 2022–2023 till den ledning som ingår i SOK-koncernens närmaste krets. Inga villkorade poster eller andra förbindelser för nyckelpersoners räkning fanns. Personer ingående i ledningen inklusive den närmaste kretsen har inga väsentliga affärsförbindelser med SOK-koncernen.

Mellanhavanden och utestående saldon med intressebolag och joint ventures: **Mn €**	**2023**	**2022**
Försäljingar	27,0	24,4
Inköp	0,6	0,6
Kundfordringar och övriga fordringar	1,9	1,1
Leverantörsskulder och övriga skulder	0,0	0,0

28. Panter och ansvarsförbindelser

Mn €	2023	2022
Övriga ställda säkerheter		
Panter	0,1	0,1
Inteckningar	3,4	3,4
Borgenansvar	2,5	2,5
Totalt	**5,9**	**5,9**
Säkerheter ställda för andras skulder		
Borgenansvar för joint ventures skulder	139,7	163,7
Övriga säkerheter för andras skulder		
Panter för joint ventures skulder	0,5	0,5
Borgenansvar för joint ventures skulder	20,4	20,4
Totalt	**20,8**	**20,9**
Övriga ansvarsförbindelser		
Remboursförbindelser	0,0	1,1

Ställda borgen består i huvudsak av borgen för lån och övriga ansvarsförbindelser på 114,4 miljoner euro (137,0 mn €) som ställts för joint venture North Eurpean Oil Trade Oy:s och dess dotterbolag North European Oil Trade AB:s räkning och av borgen för lån på 46,1 miljoner euro (47,6 mn €) som ställts för joint venture Kauppakeskus Mylly Oy:s räkning.

Övriga ekonomiska ansvarsförbindelser:

Koncernen är skyldig att granska de mervärdesskatteavdrag som har gjorts för fastighetsinvesteringar om den skattepliktiga användningen av en fastighet minskar under granskningsperioden. Ansvarsförbindelsens högsta belopp är 25,3 miljoner euro (15,5 mn €).

Övriga motförbindelser:

Förbindelser enligt delägaravtalet att svara för S-Voima Oy:s förbindelser

Delägarna svarar för S-Voima Oy:s förbindelser enligt den så kallade Mankala-principen. Enligt denna princip fastställs SOK:s ansvar för S-Voimas kostnader (inkl. amorteringar och räntor på lån samt avskrivningar) gällande marknadsel enligt den energi som delägaren förbrukar, gällande vindkraft i proportion till de aktieserier delägaren äger och gällande solkraft enligt de solkraftverk som finns på delägarens fastigheter.

Delägarna i S-Voima Oy har dessutom kommit överens om en ömsesidig skyldighet att finansiera bolagets investeringar i form av eget kapital i bolag som producerar vindkraft, varvid ansvaret i princip fördelas enligt aktieserie i förhållande till ägandet av aktier. SOK:s ansvar om andelen finansiering i form av eget kapital, som grundar sig på beslut som gjorts fram till den 31 december 2023, är uppskattningsvis sammanlagt 1,4 miljoner euro (2,1 mn €).

Teckningsåtagande gällande S-Pankki Oyj:s aktieemission

SOK har gjort ett teckningsåtagande gällande S-Pankki Oyj:s aktieemission. Teckningsbeloppet uppskattas vara maximalt 100,0 miljoner euro (0,0 mn €).

Åtaganden relaterade till finansieringen av North European Oil Trade Oy

SOK har gett de finansierande bankerna ett köpåtagande som garanti för North European Oil Trade Oy:s syndikerade finansieringslimit. I köpåtagandet har SOK förbundit sig att till marknadspris köpa 22 procent av de bränsleförråd som vid given tidpunkt ställts som säkerhet för NEOT-koncernens syndikerade finansieringslimit.

Dessutom har SOK förbundit sig att bevilja finansiering i form av främmande kapital. SOK:s på beslut tagna före bokslutet grundade ansvar för den kvarstående andelen av finansieringen i form av främmande kapital är följande: villkorligt kapitallån till North European Oil Trade Oy 5,0 miljoner euro (5,0 mn €).

29. Dotter- och intressebolag

SOK-koncernens och SOK:s aktieinnehav 31.12.2023	Land	SOK-koncernens ägarandel %	SOK-koncernens röstandel %	SOK:s ägarandel %
Koncernbolag				
Kommersiella				
AS Sokotel	Estland	100	100	
Inex Partners Oy	Finland	100	100	100
Inex Export Oy	Finland	100	100	100
Jollas-Opisto Oy	Finland	100	100	100
Meira Nova Oy	Finland	100	100	100
Prisma Peremarket AS	Estland	100	100	
Reila Palvelut Oy	Finland	100	100	100
SOK-Liiketoiminta Oy	Finland	100	100	100
Sokotel Oy	Finland	100	100	100
SOK Fund Management Oy	Finland	100	100	
FSTP Real Estate Oy	Finland	100	100	99
SOK Retail Int Oy	Lettland	100	100	
S-Business Oy	Finland	100	100	100
S-Yrityspalvelu Oy	Finland	100	100	100
S-Verkkokauppa Oy	Finland	100	100	100
Kommersiella koncernbolag totalt 15 st				
Fastighetsbolag 27 st.				
Konsernbolag totalt 42 st.				
Joint ventures				
Kauppakeskus Mylly Oy	Finland	50	50	50
Kiinteistö Oy Kuloisten Kauppakeskus	Finland	50	50	
North European Oil Trade Oy	Finland	51	50,8*	51
Joint ventures totalt 3 st.				

* På grund av det på aktionärsavtalet baserade delade bestämmande inflytan-det behandlas bolaget med kapitalandelsmetoden som ett samföretag.

Intressebolag				
Asunto Oy Kauniaisten Kirkkomäki	Finland	39	39	39
Coop Trading A/S	Danmark	25	25	25
Hälyttävä Oy	Finland	46	46	46
Keskuskorttelin Huolto Oy	Finland	32	32	32
S-Pankki Oyj*	Finland	50	50	50
S-Asiakaspalvelu Oy	Finland	50	50	
FIM Kiinteistö Oy	Finland	50	50	
S-Pankki Kiinteistöt Oy	Finland	50	50	
S-Pankki Vaikuttavuusijoitukset Oy	Finland	50	50	
Fennia Varainhoito Oy	Finland	50	50	
Fennia Kiinteistöt Oy	Finland	50	50	
FIM Infrastructure Mezzazine Debt Fund oy	Finland	50	50	
FIM Private Debt Fund I GP Oy	Finland	50	50	
FIM SIB Oy	Finland	50	50	
Intressebolag totalt 15 st.	Finland	50	50	
Osakkuusyhtiöt yhteensä 15 kpl				

*S-Banken förblir ett intressebolag med en ägarandel under 50 procent

30. Händelser efter bokslutsdagen

Inga väsentliga händelser inträffat i koncernen efter bokslutsdagen.

NYCKELTAL FÖR SOK-KONCERNEN 2019–2023

	2023	2022	2021	2020	2019
Omsättning, mn €	**9 022,1**	8 434,0	7 796,6	7 600,4	7 496,6
Rörelsevinst, mn €	**102,5**	24,8	19,7	-2,6	102,2
i % av omsättningen	**1,1**	0,3	0,3	0,0	1,4
Resultat före skatter, mn€	**73,1**	4,9	-12,1	-36,5	67,2
i % av omsättningen	**0,8**	0,1	-0,2	-0,5	0,9
Avkastning på eget kapital, %	**10,7**	-0,1	-3,1	-4,7	9,9
Avkastning på sysselsatt kapital, %	**6,0**	2,3	1,3	0,1	8,0
Soliditet, %	**24,1**	21,3	21,2	21,1	24,0
Gearing, %	**126,7**	178,6	191,1	189,9	146,6
Genomsnittliga personalstyrka, omvandlad till antal heltidsanställda	**5 372**	5 864	5 648	5 788	5 974
Räntefria skulder, mn €	**1 084,4**	1 060,8	997,3	967,4	933,4

FORMLER FÖR UTRÄKNING AV NYCKELTALEN

Avkastning på eget kapital, % = $\frac{\text{Resultat efter finansiella poster - skatter}}{\text{'Eget kapital, årsmedeltal}}$ x 100 %

Avkastning på sysselsatt kapital, % = $\frac{\text{Resultat efter finansiella poster + räntekostnader och övriga finansiella kostnader}}{\text{Balansomslutning - ickeräntebärande skulder - reserveringar, årsmedeltal}}$ x 100 %

Soliditet, % = $\frac{\text{Eget kapital totalt}}{\text{Balansomslutning - erhållna förskott}}$ x 100 %

Gearing, % = = $\frac{\text{Räntebärande skulder - likvida medel}}{\text{Eget kapital totalt}}$ x 100 %

Genomsnittliga personalstyrka, omvandlad till antal heltidsanställda

Det genomsnittliga personalantalet och antalet omräknat till heltidsanställda beräknades som ett medelvärde av personalantalet vid kvartalens slut.

MODERBOLAGETS BOKSLUT, FAS

Resultaträkning, FAS

Mn €	Not	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
OMSÄTTNING		**8 109,4**	**7 575,7**
Övriga rörelseintäkter	2	0,3	0,3
Material och tjänster			
Material, förnödenheter och varor			
Inköp under räkenskapsperioden		-7 323,2	-6 881,3
Förändring av lager		-15,6	44,4
Externa tjänster		-310,3	-318,8
		-7 649,0	**-7 155,7**
Personalkostnader	3		
Löner och arvoden		-140,5	-130,4
Lönebikostnader		-32,1	-30,7
		-172,6	**-161,1**
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-12,4	-13,8
Övriga rörelsekostnader	5	-256,4	-230,4
RÖRELSEVINST/-FÖRLUST		**19,3**	**15,0**
Finansiella intäkter och kostnader	6	13,0	12,0
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER		**32,2**	**27,0**
Bokslutsdispositioner			
Förändring av avskrivningsdifferens		-0,6	-0,3
Koncernbidrag		-0,9	-24,0
Inkomstskatter	7	-4,9	-0,6
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT		**25,8**	**2,1**

Balansräkning, FAS

Mn €	Not	31.12.2023	31.12.2022
BESTÅENDE AKTIVA			
Immateriella tillgångar	8		
Immateriella rättigheter		46,0	46,8
Övriga immateriella tillgångar		3,3	3,6
Erhållna förskott		50,7	48,4
		100,0	**98,8**
Materiella tillgångar	9		
Mark- och vattenområden		0,6	0,6
Byggnader och konstruktioner		0,0	0,0
Maskiner och inventarier		1,0	1,3
Övriga materiella tillgångar		0,6	0,6
Erhållna förskott		0,5	0,2
		2,7	**2,7**
Placeringar	10		
Aktier i koncernbolag		456,8	367,7
Fordringar hos bolag inom samma koncern		236,2	376,0
Andelar i ägarintressebolag		197,1	197,1
Övriga aktier och andelar		1,4	1,7
Övriga fordringar		0,6	0,6
		892,1	**943,1**
Bestående aktiva sammanlagt		**994,7**	**1 044,7**
RÖRLIGA AKTIVA			
Omsättningstillgångar			
Varor		192,4	208,0
Övriga omsättningstillgångar		0,0	0,0
Förskottsbetalningar		1,4	5,5
		193,8	**213,5**
Långfristiga fordringar			
Övriga långfristiga fordringar		1,5	1,5
Kortfristiga fordringar	11		
Försäljningsfordringar		550,4	533,7
Fordringar hos koncernbolag		50,0	30,1
Fordringar hos ägarintressebolag		1,9	1,3
Övriga fordringar		11,4	11,9
Aktiva resultatregleringar		23,1	26,3
		636,7	**603,3**
Kassa och bank		213,2	67,8
Rörliga aktiva sammanlagt		**1 045,2**	**886,2**
Aktiva sammanlagt		**2 040,0**	**1 930,8**

Balansräkning, FAS

Mn €	Not	31.12.2023	31.12.2022
EGET KAPITAL	12		
Andelskapital		172,0	172,0
Övriga fonder			
Fonden för inbetalt fritt eget kapital		66,0	45,0
Fonden för verkligt värde		-0,6	-1,6
Reservfond		18,5	18,5
Förvaltningsrådets dispositionsfond		0,1	0,0
Balanserat resultat från tidigare år		579,7	577,6
Räkenskapsperiodens resultat		25,8	2,1
		861,3	**813,6**
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Avskrivningsdifferens		6,5	5,9
AVSÄTTNINGAR			
Övriga avsättningar	13	5,4	5,5
FRÄMMANDE KAPITAL			
Långfristigt främmande kapital			
Övriga skulder		0,3	0,4
Kortfristigt främmande kapital	14		
Erhållna förskott		9,2	11,9
Leverantörsskulder		740,3	708,4
Skulder till koncernbolag		196,0	201,4
Skulder till ägarintressebolag		1,1	1,6
Övriga skulder		108,2	67,7
Resultatregleringar		111,6	114,5
		1 166,4	**1 105,5**
Främmande kapital sammanlagt		**1 166,8**	**1 105,9**
Passiva sammanlagt		**2 040,0**	**1 930,8**

Kassaflödesanalys, FAS

Mn €	Referens	1.1.–31.12.2023	1.1.–31.12.2022
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHET			
Rörelsevinst/-förlust		19,3	15,0
Ej kassaflödespåverkande poster	A	12,0	14,7
Förändringar i rörelsekapital	B	23,0	-30,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten före finansiella poster och skatter		**54,2**	**-0,8**
Förändring av kortfristiga fordringar		-10,0	
Erlagda räntor och övriga finansiella kostnader		-7,8	-2,1
Ränteintäkter och övriga finansiella intäkter		3,2	2,5
Betalda direkta skatter		-1,3	-0,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**38,4**	**-0,4**
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investeringar i materiella och immaterialla tillgångar		-13,8	-9,2
Investeringar i aktier		-90,0	-9,8
Beviljade lån		-23,1	-92,0
Avyttringar av immaterialla och materiall tillgångar		0,8	0,1
Avyttringar från andra placeringars			0,0
Återbetalning av lånefordringar		163,0	55,5
Ränteintäkter från placeringar		8,0	5,7
Erhållna dividender från investeringar		9,3	6,2
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**54,0**	**-43,5**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring av kortfristiga lån		55,9	59,7
Förändring av eget kapital		21,0	8,5
Förändring av eget kapital		-0,0	-0,0
Förändring av koncernbidrag		-24,0	-23,9
Finansieringsverksamheten		**52,9**	**44,3**
Förändring av likvida medel		**145,4**	**0,5**
Likvida medel vid årets början		**67,8**	**67,3**
Likvida medel vid årets slut		**213,2**	**67,8**
Ej kassaflödespåverkande poster	A		
Vinst (-) och förlust (+) på försäljning av bestående aktiva		-0,1	-0,0
Avskrivningar och nedskrivningar		12,4	13,8
Övriga intäkter och utgifter som inte medför betalning		-0,3	0,9
		12,0	**14,7**
Förändringar i rörelsekapital	B		
Förändring i rörelsefordringar		-28,5	-36,1
Förändring i omsättningstillgångar		19,7	-44,7
Förändring i kortfristiga räntefria skulder		31,9	50,3
		23,0	**-30,5**

NOTER TILL BOKSLUTET

1. Principerna för upprättande av bokslutet

Bokslutet för Centrallaget för Handelslagen i Finland (SOK) har upprättats enligt finsk bokslutspraxis.

Bestående aktiva och avskrivningar

I balansräkningen är immateriella och materiella tillgångar upptagna till ursprunglig anskaffningsutgift med avdrag för planenliga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. De planenliga avskrivningarna har beräknats som linjära avskrivningar utifrån tillgångens ekonomiska brukstid. Avskrivningarna har gjorts från och med den månad under vilken tillgången tagits i bruk. Följande ekonomiska brukstider har använts vid beräkningen av de planenliga avskrivningarna:

Lätta konstruktioner och anordningar i byggnader	5-15
Byggnader	20-35
Maskiner och inventarier	3-10
Motorfordon och servrar	3-5
Övriga materiella och immateriella tillgångar	enligt näringsskattelagen

Placeringar

De aktier och andelar som har tagits upp under investeringar har värderats till verkligt värde genom ett alternativt förfarande som är tillåtet enligt 5 kap. 2 a § i bokföringslagen, om det verkliga värdet kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Om det verkliga värdet inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt, har investeringar i balansräkningen tagits upp till ursprunglig anskaffningsutgift med avdrag för nedskrivningar.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har i enlighet med viktat medelpris tagits upp till direkt anskaffningsutgift, återanskaffningspris som är lägre än den direkta anskaffningsutgiften eller sannolikt försäljningspris.

Finansiella tillgångar och skulder

De finansiella instrumenten har värderats till verkligt värde i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) enligt det alternativa förfarande som tillåts i 5 kap. 2a § i bokföringslagen.

Finansiella tillgångar identifieras som värderade till upplupet anskaffningsvärde, till verkligt värde via övrigt totalresultat eller till verkligt värde via resultatet. Finansiella skulder identifieras som värderade till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden eller som värderade till verkligt värde via resultatet.

Ett finansiellt instruments verkliga värde bestäms enligt de priser som noterats på aktiva marknader eller med värderingsmetoder som allmänt accepteras på marknaden. Ränteswapavtalens verkliga värden har beräknats genom att diskontera de kommande kassaflödena till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor. Valutaterminernas verkliga värden har beräknats genom att värdera dem till terminskursen som gällde på bokslutsdagen.

Poster i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta bokförs enligt transaktionsdagens kurs. De fordringar och skulder i utländsk valuta som ingick i balansräkningen vid bokslutstidpunkten har värderats enligt kursen på bokslutsdagen. I bokslutet har kursdifferenserna tagits upp via resultaträkningen.

Eftersom ECB tills vidare har avbrutit noteringen av växelkursen för euron mot Ryska rubeln, har använts den EUR/RUB WM-kurs som Refinitiv noterar.

Derivatkontrakt och säkringsredovisning

Derivatavtal upprättas i regel för säkringsändamål. SOK tillämpar säkringsredovisning enligt IFRS på en del av valutaderivaten som säkrar koncernens inköp av varor. För deras del är det endast valutakursrisken som är föremål för säkringen. Säkringsredovisningsmodellen som används är säkring av kassaflödet. SOK har derivatkontrakt som inte omfattas av säkringsredovisningen och som enligt koncernens finansieringspolicy är effektiva ekonomiska säkringsinstrument, men på vilka koncernen inte tillämpar säkringsredovisning enligt IFRS 9.

Pensionsarrangemang

Det lagstadgade pensionsskyddet har arrangerats via ett externt pensionsförsäkringsbolag. I resultaträkningen har pensionsutgifterna tagits upp som kostnad under det år som de kumulerats. En del av personerna i ledningen har både ett lagstadgat pensionsskydd och ett tilläggspensionsskydd, som antingen är försäkrat av bolaget eller är bolagets ansvar. Pensionsförsäkringsavgifterna har periodiserats så att de motsvarar de prestationsbaserade lönerna i bokslutet.

Framtida utgifter och förluster

Framtida utgifter och förluster som åtagits genom avtal eller på något annat sätt, men som fortfarande inte har realiserats, har tagits upp som kostnad i en adekvat kostnadspost. I balansräkningen är dessa kostnadsreservationer upptagna som obligatoriska reserveringar eller resultatregleringar, om det exakta beloppet och tidpunkten för realiseringen är kända. Förluster från verksamhetslokaler i ineffektiv användning i koncernens verksamhet har behandlats som obligatoriska avsättningar.

Inkomstskatt

I inkomstskatterna ingår inkomstskatt som beräknats utifrån det skattepliktiga resultatet för räkenskapsperioden och skatt som betalats eller återburits under tidigare räkenskapsperioder. Uppskjutna skatter tas inte upp i SOKs resultaträkning och balansräkning. Uppskjutna skatter som inte tagits upp anges i not 7.

Terminologi

I SOK:s finansiella rapportering används i första hand termen resultat för att beskriva handelslagets finansiella resultat. I andra hand används termerna vinst och förlust, om termen resultat inte är lämplig i saksammanhanget. Termerna överskott och underskott kan användas, om det är nödvändigt att visa en koppling till lagen om andelslag eller till någon punkt i handelslagets stadgar.

Mn €	2023	2022
2. Övriga rörelseintäkter		
Vinst på avyttring av anläggningstillgångar	-0,1	0,1
Övrigt	0,4	0,2
Sammanlagt	**0,3**	**0,3**

3. Personalkostnader		
Personalens antal i medeltal beräknas som ett medelvärde av personalantalet vid kvartalens slut.		
Personalens antal i medeltal	2 060	1 946
Betalade löner och arvoden to management		
Koncernchefen och styrelseledamöter	1,2	1,0
Ledamöter i förvaltningsrådet	0,3	0,3
Sammanlagt	**1,5**	**1,4**

Pensionsåtaganden för ledningen:

Ledningens pensionsåtaganden: SOK:s koncernchef och koncernledningsgrupp är berättigade till pension vid fyllda 60-63 år.

4. Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	12,4	13,8
Nedskrivningar	0,0	0,0
Sammanlagt	**12,4**	**13,8**

En redogörelse för grunderna till de planenliga avskrivningarna ingår i noterna om tillämpade bokslutsprinciper. Räkenskapsperiodens avskrivningar enligt plan uppges per balanspost i noterna till balansräkningen 8-10.

5. Övriga rörelsekostnader		
Fastighets- och hyreskostnader	44,0	39,3
IT-relaterade kostnader	184,0	162,2
Marknadsförings- och administrativa kostnader	13,3	13,6
Övriga kostnader	15,0	15,3
Sammanlagt	**256,4**	**230,4**

Utgifter för revision och revisionsarvoden som ingår i övriga rörelsekostnader		
Revisionsarvode	0,2	0,2
Övriga tjänster	0,1	0,1
Sammanlagt	**0,3**	**0,3**

Mn €	2023	2022
6. Finansiella intäkter och kostnader		
Intäkter från långfristiga placeringar		
Intäkter från andelar i intresseföretag	8,6	6,1
Intäkter från övriga långfristiga placeringar		
Från andelar i företag inom samma koncern	7,7	5,9
Från övriga placeringar	0,7	0,1
Övriga ränteintäkter och finansiella intäkter		
Från andelar i företag inom samma koncern	0,6	1,2
Från övriga placeringar	3,9	1,1
Finansiella intäkter och kostnader sammanlagt	**21,6**	**14,5**
Nedskrivningar av placeringar bland bestående aktiva	**0,0**	**-0,4**
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader		
På andelar i företag inom samma koncern	-3,7	-0,2
På övriga placeringar	-4,8	-1,9
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader sammanlagt	**-8,6**	**-2,1**
Finansiella intäkter och kostnader sammanlagt	**13,0**	**12,0**

7. Inskomstskatter		
Inkomstskatt under räkenskapsperiode	4,9	0,6
Inkomstskatt under tidigare räkenskapsperioder	0,0	
Sammanlagt	**4,9**	**0,6**
Latenta skattefordran		
Övriga avsättningar	1,1	1,1
Latenta skatteskulder		
Avskrivningsdifferens	1,3	1,2

De latenta skattefordringarna och skatteskulderna är inte upptagna i balansen.

Mn €

8. Immateriella tillgångar

31.12.2023	Immateriella rättigheter	Övriga immateriella tillgångar	Förskotts-betalningar	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.			48,4	194,4
Ökningar			12,6	13,0
Minskningar	-6,0	-0,6		-6,5
Överföringar	9,7	0,7	-10,4	0,0
Anskaffningsutgift 31.12.	**133,5**	**16,7**	**50,7**	**200,9**
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	82,5	13,0		95,6
Nedskrivningar och överföringar	-6,0	-0,5		-6,5
Räkenskapsperiodens avskrivning	10,9	0,9		11,8
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**87,5**	**13,4**	**0,0**	**100,9**
Bokföringsvärde 31.12.	**46,0**	**3,3**	**50,7**	**100,0**

31.12.2022	Immateriella rättigheter	Övriga immateriella tillgångar	Förskotts-betalningar	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.	136,1	15,9	30,0	181,9
Ökningar	0,4	0,0	24,1	24,5
Minskningar	-12,1			-12,1
Överföringar	5,0	0,7	-5,7	0,0
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**129,4**	**16,6**	**48,4**	**194,4**
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	81,9	12,5		94,4
Nedskrivningar och överföringar	-12,1			-12,1
Räkenskapsperiodens avskrivning	12,8	0,5		13,3
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**82,5**	**13,0**	**0,0**	**95,6**
Bokföringsvärde 31.12	**46,8**	**3,6**	**48,4**	**98,8**

9. Materiella tillgångar

31.12.2023	Mark- och vattenområden	Byggnader och konstruktioner	Maskiner och inventarier	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.	0,7	1,5	9,1	11,3
Ökningar			0,1	0,1
Minskningar	-0,0	-0,0	-0,1	-0,1
Överföringar			0,2	0,2
Anskaffningsutgift 31.12.	**0,6**	**1,5**	**9,4**	**11,6**
Ackumulerade nedskrivningar 1.1.	0,1			0,1
Ackumulerade nedskrivningar 31.12.	**0,1**	**0,0**	**0,0**	**0,1**
Ackumulerade avskrivningar 1.1.		1,5	7,9	9,4
Ökningar		-0,0	-0,1	-0,1
Minskningar		0,0	0,6	0,6
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**0,0**	**1,5**	**8,4**	**9,9**
Bokföringsvärde 31.12.	**0,6**	**0,0**	**1,0**	**1,6**

Mn €

31.12.2022	Mark- och vattenområden	Byggnader och konstruktioner	Maskiner och inventarier	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.	0,7	1,5	9,3	11,5
Ökningar			0,3	0,3
Minskningar			-0,5	-0,5
Anskaffningsutgift 31.12.	**0,7**	**1,5**	**9,1**	**11,3**
Ackumulerade nedskrivningar 1.1.	0,1			0,1
Ackumulerade nedskrivningar 31.12.	**0,1**	**0,0**	**0,0**	**0,1**
Ackumulerade avskrivningar 1.1.		1,5	7,8	9,3
Ökningar			-0,4	-0,4
Minskningar		0,0	0,5	0,5
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**0,0**	**1,5**	**7,9**	**9,4**
Bokföringsvärde 31.12.	**0,6**	**0,0**	**1,3**	**1,9**

31.12.2023	Övriga materiella tillgångar	Förskottsbetalningar	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.	0,6	0,2	0,9
Ökningar		0,4	0,4
Överföringar		-0,2	-0,2
Anskaffningsutgift 31.12.	**0,6**	**0,5**	**1,1**
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	0,0		0,0
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Bokföringsvärde 31.12.	**0,6**	**0,5**	**1,1**

31.12.2022	Övriga materiella tillgångar	Förskottsbetalningar	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.	0,6	12,2	12,8
Ökningar	0,0	0,1	0,1
Minskningar	-0,0	-12,0	-12,0
Anskaffningsutgift 31.12.	**0,6**	**0,2**	**0,9**
Ackumulerade avskrivningar 1.1.	0,0		0,0
Ackumulerade avskrivningar 31.12.	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Bokföringsvärde 31.12.	**0,6**	**0,2**	**0,8**

Mn €

10. Placeringar

31.12.2023	Aktier i koncernbolag	Fordringar hos bolag inom samma koncern	Andelar i ägarintresse-företag	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.	383,5	376,0	197,1	956,7
Ökningar	90,0	11,9		101,9
Minskningar	-0,9	-151,8		-152,7
Anskaffningsutgift 31.12.	**472,6**	**236,2**	**197,1**	**905,9**
Ackumulerade nedskrivningar 1.1.	15,8		0,1	15,9
Ackumulerade nedskrivningar 31.12.	**15,8**	**0,0**	**0,1**	**15,9**
Bokföringsvärde 31.12.	**456,8**	**236,2**	**197,1**	**890,0**

31.12.2022	Aktier i koncernbolag	Fordringar hos bolag inom samma koncern	Andelar i ägarintresse-företag	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.	375,2	339,6	196,1	910,9
Ökningar	8,4	81,7	1,4	91,4
Minskningar		-45,2	-0,4	-45,6
Anskaffningsutgift 31.12.	**383,5**	**376,0**	**197,1**	**956,7**
Ackumulerade nedskrivningar 1.1.	15,8		0,1	15,9
Ackumulerade nedskrivningar 31.12.	**15,8**	**0,0**	**0,1**	**15,9**
Bokföringsvärde 31.12.	**367,7**	**376,0**	**197,1**	**940,8**

31.12.2023	Övriga aktier och andelar	Övriga fordringar från andra	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.	1,0	0,6	1,6
Minskningar	-0,0		-0,0
Värdering till verkligt värde	0,5	0,0	0,5
Anskaffningsutgift 31.12.	**1,5**	**0,6**	**2,1**
Ackumulerade nedskrivningar 1.1.	-0,0	-0,0	-0,0
Ackumulerade nedskrivningar 31.12.	**-0,0**	**-0,0**	**-0,0**
Bokföringsvärde 31.12.	**1,4**	**0,6**	**2,0**

31.12.2022	Övriga aktier och andelar	Övriga fordringar från andra	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.	1,3	0,6	1,9
Ökningar	0,1		0,1
Minskningar	-0,3		-0,3
Värdering till verkligt värde	0,7		0,7
Anskaffningsutgift 31.12.	**1,7**	**0,6**	**2,4**
Ackumulerade nedskrivningar 1.1.	-0,0	-0,0	-0,0
Ackumulerade nedskrivningar 31.12.	**-0,0**	**-0,0**	**-0,0**
Bokföringsvärde 31.12.	**1,7**	**0,6**	**2,3**

Mn €	2023	2022
11. Kortfristiga fordringar		
Fordringar hos koncernbolag		
Försäljningsfordringar	8,8	7,9
Lånefordran	10,0	
Övriga fordringar	7,8	13,6
Aktiva resultatregleringar	23,4	8,5
Sammanlagt	**50,0**	**30,1**
Fordringar hos ägarintressebolag		
Försäljningsfordringar	1,9	1,3
Sammanlagt	**1,9**	**1,3**
Signifikanta poster i aktiva resultatregleringar		
Personalkostnader	0,0	0,0
Finansiella poster	0,7	0,1
Övriga	0,1	0,1
Inköp	22,2	26,1
Sammanlagt	**23,1**	**26,3**
12. Eget kapital		
Bundet eget kapital		
Andelskapital 1.1.	172,0	172,0
Andelskapital 31.12.*	**172,0**	**172,0**
Fonden för verkligt värde 1.1.	-1,6	1,0
Derivat som ingår i säkringsredovisning		
Värdeförändringar under räkenskapsperioden	-0,6	-1,6
Bokförda från eget kapital och uppvisade i resultaträkningen	1,6	-1,0
Fonden för verkligt värde 31.12.	**-0,6**	**-1,6**
Reservfond 1.1	18,5	18,5
Reservfond 31.12.	**18,5**	**18,5**
Bundet eget kapital sammanlagt	**189,8**	**188,8**
Fritt eget kapital		
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 1.1.	45,0	36,4
Ökning	21,0	8,5
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 31.12.	**66,0**	**45,0**
Förvaltningsrådets dispositionsfond 1.1	0,0	0,0
Ökning	0,0	0,0
Minskning	-0,0	-0,0
Förvaltningsrådets dispositionsfond 31.12.	**0,1**	**0,0**

Mn €	2023	2022
Balanserad resultat från tidigare år 1.1.	**579,7**	**577,6**
Överföring till förvaltningsrådets dispositionsfond	-0,0	-0,0
Balanserad resultat från tidigare år 31.12.	**579,7**	**577,6**
Årets resultat	**25,8**	**2,1**
Fritt eget kapital sammanlagt	**671,5**	**624,7**
Eget kapital sammanlagt	**861,3**	**813,6**
Utdelningsbart överskott 31.12		
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	66,0	45,0
Fonden för verkligt värde	-0,6	-1,6
Balanserad resultat från tidigare år	579,7	577,6
Årets resultat	25,8	2,1
Sammanlagt	**670,8**	**623,0**
13. Avsättningar		
Underutnyttjade lokaler	4,9	5,5
Övriga obligatoriska avsättningar	0,5	
Sammanlagt	**5,4**	**5,5**

Förändringen av avsättningar är bokad i resultaträkningens övriga rörelsekostnader.

14. Kortfristigt främmande kapital		
Skulder till koncernbolag		
Inköpsskulder	19,5	22,1
Övriga kortfristiga skulder	170,1	174,5
Passiva resultatregleringar	6,4	4,8
Sammanlagt	**196,0**	**201,4**
Skulder till ägarintressebolag		
Inköpsskulder	1,1	1,6
Sammanlagt	**1,1**	**1,6**
Signifikanta poster i passiva resultatregleringar		
Personalkostnader	48,6	47,8
Finansiella poster	1,2	2,6
Övriga	61,8	64,1
Sammanlagt	**111,6**	**114,5**

*Andelskapitalet består av insatser som handelslagen har betalt för sina andelar i Centrallaget for Handelslagen i Finland. Antalet andelar som ett handelslag har är baserad på antalet medlemmar i handelslaget och dess årliga inköp. Per 31.12.2023 var antalet handelslag 25 (25), medan antalet andelar var 450 461 (408 456).

Mn €	2023	2022
15. Transaktioner med närstående parter		
Signifikanta transaktioner med närstående		
Varuförsäljning	79,2	78,9
Serviceintäkter	45,7	45,2
Hyror för affärslokaler	32,6	30,2
Sammanlagt	**157,5**	**154,2**
Inköp av varor	274,6	270,0
Inköp av tjänster	246,2	250,8
Sammanlagt	**520,8**	**520,8**
16. Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser		
Ställda panter och ansvarsförbindelser		
Övriga ställda säkerheter		
Panter	0,1	0,1
Inteckningar	1,9	1,9
Totalt	**1,9**	**1,9**
Säkerheter ställda för koncernbolag		
Panter	0,0	0,0
Borgensansvar	63,3	62,5
Totalt	**63,3**	**62,5**
Säkerheter för andras skuld		
Borgen för samföretags skuld	139,7	163,7
Övriga säkerheter för andras skulder		
Panter för joint ventures skulder	0,5	0,5
Borgenansvar för joint ventures skulder	20,4	20,4
Totalt	**20,8**	**20,9**
Övriga ansvarsförbindelser		
Remboursförbindelser	0,0	1,1
Leasingansvar		
Förfallotid nästa år	17,9	16,2
Förfallotid över ett år	55,9	60,3
Totalt	**73,8**	**76,5**

Övriga ekonomiska ansvarsförbindelser

SOK är skyldig att granska de mervärdesskatteavdrag som har gjorts för fastighetsinvesteringar om den skattepliktiga användningen av en fastighet minskar under granskningsperioden. Ansvarsförbindelsens högsta belopp är 0,2 miljoner euro (0,3 mn €).

Övriga motförbindelser

Förbindelser enligt delägaravtalet att svara för S-Voima Oy:s förbindelser

Delägarna svarar för S-Voima Oy:s förbindelser enligt den så kallade Mankala-principen. Enligt denna princip fastställs SOK:s ansvar för S-Voimas kostnader (inkl. amorteringar och räntor på lån samt avskrivningar) gällande marknadsel enligt den energi som delägaren förbrukar, gällande vindkraft i proportion till de aktieserier delägaren äger och gällande solkraft enligt de solkraftverk som finns på delägarens fastigheter.

Delägarna i S-Voima Oy har dessutom kommit överens om en ömsesidig skyldighet att finansiera bolagets investeringar i form av eget kapital i bolag som producerar vindkraft, varvid ansvaret i princip fördelas enligt aktieserie i förhållande till ägandet av aktier. SOK:s ansvar om andelen finansiering i form av eget kapital, som grundar sig på beslut som gjorts fram till den 31 december 2023, är uppskattningsvis sammanlagt 1,4 miljoner euro (2,1 mn €).

Teckningsåtagande gällande S-Pankki Oyj:s aktieemission

SOK har gjort ett teckningsåtagande gällande S-Pankki Oyj:s aktieemission. Teckningsbeloppet uppskattas vara maximalt 100,0 miljoner euro (0,0 mn €).

Åtaganden relaterade till finansieringen av North Europena Oil Trade Oy

SOK har gett de finansierande bankerna ett köpåtagande som garanti för North European Oil Trade Oy:s syndikerade finansieringslimit. I köpåtagandet har SOK förbundit sig att till marknadspris köpa 22 procent av de bränsleförråd som vid given tidpunkt ställts som säkerhet för NEOT-koncernens syndikerade finansieringslimit.

Dessutom har SOK förbundit sig att bevilja finansiering i form av främmande kapital. SOK:s på beslut tagna före bokslutet grundade ansvar för den kvarstående andelen av finansieringen i form av främmande kapital är följande: villkorligt kapitallån till North European Oil Trade Oy 5,0 miljoner euro (5,0 mn €).

Riskhantering och derivatavtal

Koncernen har en ekonomi- och finansieringspolitik samt anvisningar för riskhantering som fastställts av SOK:s styrelse. I dessa fastställs principerna för hanteringen av finansiella risker och de tillåtna högsta gränserna för finansiella risker. Derivatavtal används endast som skydd mot finansieringsrisker.

De mest betydande valutariskerna hänför sig till transaktionsrisker inom handeln. Målet är att minimera den valutarisk som öppna positioner medför, dock med beaktande av säkringskostnaderna.

SOK tillämpar säkringsberäkning på skyddande derivat för mycket sannolika kommande inköp. Den använda modellen för säkringsberäkningen är säkring av kassaflödet. Syftet med säkringsberäkningen är att skydda koncernen mot valutarisk vid inköp i valuta. Den effektiva andelen av säkringen upptas i fonden för verkligt värde.

Derivat	Nominella belopp		Verkligt värde	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Valutaterminer, i säkringsberäkningen	25,2	31,9	-0,5	-1,4
Valutaterminer, inte i säkringsberäkningen	25,5	22,6	-0,4	-1,1
Sammanlagt	**50,7**	**54,5**	**-1,0**	**-2,4**

Samtliga valutaterminer förfaller under 2024.

STYRELSENS FÖRSLAG TILL DISPOSITION AV SOK:S UTDELNINGSBARA ÖVERSKOTT

	€
Överskott i resultaträkningen	25 810 321,11
Överskott från tidigare räkenskapsperioder	579 664 580,41
Totalt	605 474 901,52

Styrelsen föreslår att räkenskapsperiodens överskott på 25 810 321,11 euro disponeras på följande sätt:

- som ränta på de insatser som handelslagen betalat före räkenskapsåret början betalas	15 221 682,28
- överförs till forvaltningsrådets dispositionfond	20 000,00
- lämnas på kontot för överskott från tidigare räkenskapsperioder	10 568 638,84

Om andelsstämman omfattar ovan nämnda förslag, fördelas det egna kapitalet i SOK enligt följande:

Andelskapital	172 001 000,00
Gängse värde fond	-634 073,53
Reservfond	18 473 154,85
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	65 979 500,00
Förvaltningsrådets dispositionsfond	72 634,97
Överskott från tidigare räkenskapsperioder	590 233 219,25
Totalt	846 125 435,54

Helsingfors,
den 13 februari 2024

Hannu Krook

Kim Biskop

Nermin Hairedin

Katri Harra-Salonen

Antti Heikkinen

Harri Miettinen

Veli-Matti Liimatainen

Antti Määttä

Juha Riikola

REVISIONSBERÄTTELSE

Till medlemmarna i Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (FO-nummer 0116323–1) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023. Bokslutet omfattar koncernens balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultatet, rapport över förändringarna i eget kapital, rapport över kassaflöden och noter till bokslutet inklusive väsentlig information om redovisningsprinciper samt moderandelslagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning

- ger koncernbokslutet en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning och av resultatet av dess verksamhet och kassaflöden för året i enlighet med internationella IFRS-redovisningsstandarder, så som de antagits av EU,

- ger bokslutet en rättvisande bild av moderandelslagets ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande bestämmelser gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Våra skyldigheter enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet. Vi är oberoende i förhållande till moderandelslaget och koncernföretagen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att koncernbokslutet ger en rättvisande bild enligt internationella IFRS-redovisningsstandarder, så som de antagits av EU och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande bestämmelser gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av moderandelslagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera moderandelslaget eller koncernen, upphöra med verksamheten eller inte har något annat realistiskt alternativ än att göra något av detta.

Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi,

förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- Skaffar vi oss en förståelse av den del av moderandelslagets eller koncernens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om moderandelslagets eller koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett moderandelslag eller en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- Inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernbokslutet. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för vårt uttalande.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för andelslagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Helsingfors den 22 mars 2024

KPMG OY AB

Jukka Rajala
CGR

FÖRVALTNINGSRÅDET UTLÅTANDE

I enlighet med 13 § 1 mom. 1 punkten i stadgarna för Centrallaget för Handelslagen i Finland har förvaltningsradet i dag granskat det av styrelsen framlagda bokslutet och koncernbokslutet för år 2023 samt tagit del av revisionsberättelsen.

Förvaltningsradet föreslar för den ordinarie andelsstämman att bokslutet och koncernbokslutet fastställs samt att styrelsens förslag till disposition av det utdelningsbart egna kapitalet godkänns.

Helsingfors, den 26 mars 2024

CENTRALLAGET FÖR
HANDELSLAGEN I FINLAND

På förvaltningsrådets vägnar

Timo Santavuo
ordförande

Seppo Kuitunen
sekreterare

Förvaltningsrådet för Centrallaget för Handelslagen i Finland har på sitt möte den 26 mars 2024 godkänt att detta bokslut kan offentliggöras. Enligt den finska lagen om andelslag kan andelsstämman godkänna eller förkasta bokslutet vid det ordinarie fullmäktigesammanträde som hålls efter att bokslutet har offentliggjorts. Det ordinarie fullmäktigesammanträdet kan också fatta beslut om ändring av bokslutet.

Centrallaget för Handelslagen
i Finland (SOK)
Flemingsgatan 34, Helsingfors
PB 1, 00088 S-GRUPPEN
Tfn. 010 76 8011
(lna/msa.)
www.s-ryhma.fi/sv